

ek

... azt a hirt, hogy eseményekkel kapcsolatos rendsz...

... A földközítengeri pánicsosát a görög kormány...

... a harcok útjában (Rador.) A rendkívül...

... Van azonban ezeknek az új taxáknak más...

... Már az egymagában is jellemző, hogy az országban...

... Ezért lesz drágább a kávé, a cukor és a patkó...

... Ezen a helyen megemlékeztünk már arról a szomorú berlini temetésről...

... De a zsidók Tel-Avivja elégtételt szolgáltatott a nagy művész emlékének...

... A múzeum vezetősége ebből az alkalomból tartalmas broszúrát adott ki...

... Az Önök elhatározása, hogy rólam nevezik el muzeumunk egyik termét...

... Mint kísérteties látomás, nehezéd munda nyunkra a jogtalanság...

... Ma már másként vélekedem erről. Bár nehezemre esik...

... Míg a többi ember emlékszik még e témáról folytatott beszélgetéseinkre...

... Míg a többi ember emlékszik még e témáról folytatott beszélgetéseinkre...

ROMANIA-POSTA No. 224715/91 Szerkesztőség Disztér 2., I. em. BUDAPEST

KELET ZSIDÓPOLITIKAI LAP

Ára 5 lej Vasárnap, 1935. március 10. 5695. EV. XVII. ÉVF. WADAR 5 57. SZAM.

Cementgyár

Hogy hadfelszerelési programját valóra tudja váltani a kormány, több jövedelemre van szüksége...

Van azonban ezeknek az új taxáknak más-sik súlyos hibája is. Nézi az ember, hogy voltaképpen milyen cikkekre vetették ki az új fogyasztási illetékeket...

Már az egymagában is jellemző, hogy az országban, noha állandó koncentrikus perzütés alatt állnak a kartellek és az utóbbi időben minden fogyasztási cikknek az ára esett, a cementár sőt emelkedett...

Ezért lesz drágább a kávé, a cukor és a patkó, a szegény ember elemi szükséglete, hogy a cementár háberitatanul gyakorolhassa diktatúráját.

Max Liebermann utolsó vigasza

Valahogy megszoktuk már, hogy a diaszpora zsidó nagyjainak Tel-Aviv adja meg azt a tiszteletet, amit galuti szülőföldjük megtagadott tőlük.

Ezen a helyen megemlékeztünk már arról a szomorú berlini temetésről, mely Németország legnagyobb képművésze, Max Liebermann koporsóját vitte.

De a zsidók Tel-Avivja elégtételt szolgáltatott a nagy művész emlékének. A palesztinai lapok nagy tudósításokban számolnak be a telavivi városi múzeum Liebermann kiállításának ünnepélyes megnyitására.

A múzeum vezetősége ebből az alkalomból tartalmas broszúrát adott ki, mely Max Liebermann életrajzát és a kiállított képek megjegyzésként, közli azt a levelet, amelyet Max Liebermann írt a múzeum vezetőségnek...

Mint kísérteties látomás, nehezéd munda nyunkra a jogtalanság, különösen ránk, zsidókra, kik miként magam is, az asszimiláció álmában ringattuk magunkat.

Ma már másként vélekedem erről. Bár nehezemre esik, felébredtem az álmomból, melyet egész életemben álmodtam. Sajnos, lehetetlen örök fát átültetni — és én maholnap nyolcvanhat éves vagyok.

Míg a többi ember emlékszik még e témáról folytatott beszélgetéseinkre, amikor le akartam ünt rajzolni, arra a beszélgetésre, amelyben ön világgosságot akart nyerni afelől, miért is állok én oly távol a cionizmustól.

Mihalache kifejtette a parlamentben, hogy a szövetkezetek kiépítése meddővé tesz minden sovíniszta jellegű agitációt

A nemzeti parasztpárti koncepció a gazdasági élet három szektoráról. Zeletzky szabadlábra helyezését követeli Grigore Filipescu

Bucuresti, március 9. (Az Uj Kelet tud.) A kamara mai ülésén Bucoveanu cluj-i liberális képviselő Pop Ionel beszédével foglalkozva kijelenti, hogy nem felel meg a valóságnak, hogy a gileui Motrul szövetkezet, amelyet a liberálisok alapítottak...

kozik Mihalachenak a szövetkezeti vitához elmondott beszédével. A lap Mihalache beszédének arra a részére utal, mely a numerus valachicusra célozott. A szövetkezeti program megoldása Mihalache szerint megoldja azokat a meddő agitációknak a kérdését is, amelyek sovínista karakterek és az utóbbi években sürin léptek fel a romániai közéletben.

Raducanu folytatta ezután pénteken megkezdett beszédét a szövetkezeti törvényjavas-hoz ismertette a nemzeti parasztpárt új gazdaságpolitikai koncepcióját, mely szerint az ország gazdasági élete három szektorra oszlik: 1. a közgazdasági — kollektív szektor, 2. a magántőke szektorja és 3. a szövetkezeti szektor.

Az Epoca feltűnést keltő cikkben veti fel a Skoda ügygel kapcsolatban Zeletzky fogvatartásának kérdését. A cikkíró: Grigore Filipescu immortálisnak tartja, hogy a Skoda szerződés megkötése után Seletzky fogva maradjon.

Grigore Filipescu lapja egyébként állandóan napirenden tarja a cenzura kérdését. A konzervatív párt elnöke megbeszélésre hívta a cenzura ügyében a pártelnököket, akiknek értekezlete ebben a kérdésben már hétfőn össze is ül.

Bulgária népszövetségi fődelegátusa megnemtörténtnek jelentette ki a demarsot

Titulescu nyilatkozata a Balkán-szövetség hatékonyságáról a görög eseményekkel kapcsolatban

Bucuresti, március 9. Titulescu a Balkán-szövetség elnöke a következő nyilatkozatot adta a Rador távirati irodának:

hogy a válság, amelyben van minél hamarabb érjen véget. Mikor tudjuk, hogy bármi történjék, a béke fennmarad a Balkánon, akkor nemzetközi szempontból nézve Görögország helyzetét kevésbé súlyosnak látjuk, mint az az első pillantásra látszott.

A jelen eseményei kétséget kizáróan bizonyítják a Balkán-paktum hatékonyságát. Ha a tagállamok egyike, a jelen esetben Görögország, súlyos belső megpróbáltatásokon is megy keresztül, a legcsekélyebb veszélye sem áll fenn annak, hogy területi integritását szomszédai fenyegetnék. Létezik-e fényesebb bizonyíték amellett, hogy egyetlen biztonsági rendszer sem jobb annál, mint amit a kölcsönös segítségi egyezmények létesítenek? A Balkán-paktum aláíróinak szándékai a legbékésebbek. Okaim vannak azt hinni, hogy a bolgár kormány ugyanazzen békés érzelmeket táplálja, mint szomszédai. Hyen körülmények között legyen megengedve számomra, hogy sajnálkozzam a Népszövetséghez intézett bolgár demars felett, miután semmi sem indokolja azt és kívánom, hogy a két kormány közti kölcsönös kimagyarázkodás állítsa vissza a dolgok rendjét. Mindnyájan együttérzünk Görögországgal és őszintén kívánjuk,

Genf, március 9. (Rador.) Antonoff, Bulgária népszövetségi minisztere, miután Avenol főtábornok közbenjárására eszmecsere-t folytatott a török követtel, akivel kimagyarázkodtak, kijelentette a sajtónak, hogy a csüförtök este átadott demarsnak nem lesznek következményei. A török követtel folytatott megbeszélés után megállapodtak abban, hogy a demarsot megnemtörténtnek tekintik. Ezt Antonoff ma Avenolhoz intézett levelében is meg fogja erősíteni, akivel tudatni fogja, hogy miután a bolgár kormány megkapta a szükséges biztosítékokat, a március 7-i demars a tráciai török csapatösszevonásokat illetően nem kell, hogy közlemény tárgyát képezze a Népszövetség tagjai számára.

Mi történik Görögországban?

A múlt hét péntek estjén a görög hadseregéből elbocsátott katonatisztek Athénben és Szalamiszben bejárták a kaszárnyákat és a tisztek lakásait, hogy rávegyék őket a kormány elleni való zendülésre. Az előkészítést gyors cselekedet követte, amint azt lapunk tudósításaiból is látjuk. Kréta szigetét a lázadók gyors akciója birtokba vette, annak ellenére, hogy a kormány azonnal megtett minden ellenintézkedést, ostromállapotot hirdetett ki az egész országban és a hajók kifutását a kikötők-ből is nagyon korlátozta.

Aki a görög politika legutóbbi eseményeit figyelemmel kíséri, láthatja, hogy ennek az országnak minden hatalmi mozgulása mögött ott van vagy Venizelosz vagy a mai Csaldarisz-Kondylisz-kormány. Az 1928-as választási kampányban Venizelosz a liberálisok élén a kormányelnöki székbe jutott és 1932-ig ő volt Görögország mértékadó politikusa. 1932 őszén az ő ellenzéke, a monarchista néppárt ugyan annyi mandátumhoz jutott, mint maga Venizelosz. A többi pártok segítségével aztán a néppárt vezére: Csaldarisz, aki ünnepélyes fogadalmat tett a köztársaság mellett, bejutott a kormányelnöki székbe, de uralma csak 1933 márciusig tartott, amikor Venizelosz és pártja megbuktatta őt egy új választáson.

Ez év októberében járt le a köztársasági elnök megbízatásának ideje. Zaimisz elnök helyett Venizelosz akarta magát jelöltetni, amit azonban Csaldarisz elgáncolt. Azóta áll a harc kettőjük között. Venizelosz, aki Görögország egyik letehetősebb szervezője, maga köré gyűjtötte azokat a tiszteket és tisztviselőket, akiket a néppárt kormánya liberális érzelmük miatt elbocsátott.

Néhány Törökországban élő gazdag barátja segítségével pénzelte az akciót, hogy ismét uralomra jöhessen. Ez az igyekezete azonban sikertelen volt, úgy, hogy az utóbbi hónapokban visszavonult Krétára, amely az ő szülőhegy hazája. Altalában az volt a látszat, hogy Venizelosz visszavonul teljesen a politikától.

A tetterős és mértékelen becsúgytól fűtött Venizelosz azonban Kréta szigetéről megszervezte a lázadást. Bizonyára ő maga sem hitte, hogy annyi lelkes hive és követője akad. A váratlan és csak helyenként előkészített lázadás olyan spontán erővel tört ki, hogy maga Venizelosz sem számított rá. A falvak népe, ahová Venizelosz emisszáriusai eljutottak, nyomban csatlakoztak hozzá, előkerültek a rejtett fegyverek, amiket gyorsan kiosztottak a nép között, amely sietett a csendőroket és a helyi rendőrséget vagy csatlakozásra bírni, vagy pedig lefegyverezni. Sok helyen az asszonyok is beállottak a fegyveres népközé, a sebesültek ápolására gyorsan komiték szervezkedtek és nem telt bele néhány nap, hogy Venizelosznak a csapatai szinte egyenértékűek voltak a kormány-csapatokkal.

A kormánycsapatokban ugyanis bomlás indult meg, elsősorban a haditengerészetnél, majd a repülőgépek kerültek a láza-

dók birtokába olyképpen, hogy kormányrendelettel elindított repülőgépegységek, amikor a felkelők tábora felé kerütek, egyszerűen leereszkedtek és röpiratokat kértek a forradalmároktól, hogy azokat felvigyék és a város fölé szállítsák. Amikor az angol kormány megbízta Athénben felkereste Csaldariszt, hogy kifejezze melegeit a lázadás leverésére irányuló intézkedéseiről, a kormány helyzete már nem volt olyan szilárd, mint azokban az órákban, amikor az angol kormány Londonban elhatározta, hogy köszönetet szavaz a görög köztársaság mai kormányának.

Az angoloknak súlyos érdekei fűződnek Görögországhoz: gazdaságiak és harcászati természetűek. A görög köztársaság megalakulása után, amikor az új államforma szilárdnak látszott, az angolok minden tekintetben, saját jól felfogott érdekében is támogatták az új rendszert. Ez a támogatásuk teljesen indokolt volt, hiszen Venizelos néhány évi kormányzása fejlődést, jólétet és konszolidációt jelentett az országban, ahol a politikai zavarok régebben ugyiszólván napirenden voltak. Az ország exportja főleg gyümölcsben, olajban és konzervben évről-évre gyarapodott, az adók zavartalanul folytak az államkasszába, az országot háborús bonyodalmak nem veszélyeztették és a főváros és az ország nagyobb városai, mint amilyen Szaloniki, a fejlődésnek egészséges arculatát mutatták.

Venizelos kormányelnökségének utóbbi éveit azonban a krízis megzavarta. Az elégedetlenség fészke éppen Szaloniki és néhány olyan város volt, amely közel fekszik az ország határaihoz. Bizonyára a szomszéd államok irredentája is hozzájárult az elégedetlenség fokozásához és a lakosság békésebb elemei a köztársasági kormányformának tulajdonították az ország újabb nyugtalanságát.

Ekkor erősödött meg a monarchista színezetű görög néppárt, élén Csaldarisz és Kondylissz, akik a nép közötti hangulatot alaposan kiaknálták. Ők ugyan ünnepélyes fogadalmat tettek a köztársaság melletti hűségre, de egyúttal kijelentették azt is, hogy uralomra jutásuk esetén népszavazást fognak elrendelni arra, vajjon az ország megakarja-e tartani mai köztársasági alkotmányát, vagy pedig vissza akar-e térni a monarchista államformához.

Ha a népszavazás megtörténik, akkor annak kimenetele szinte kétségtelen, hiszen a kormány rendezné. Ha pedig a monarchiát visszaállítanák, akkor viszont a köztársasághoz lecsatlakozottak százezrei színylenék meg politikai meggyőződésük következményeit. Tisztviselők, katonatisztek, állami alkalmazottak, a különböző testületek élén álló emberek, akiket az új rendszer bizonyára kicserélné. Meg kellett tehát előzni ezt a népszavazást. A forradalomnak ugyilátszik ez volt a gyökere és ez adott neki ilyen szokatlan lendítést.

Még ma is bizonytalan azonban a forradalom kimenetele, annak ellenére, hogy a világlapok híradásai szerint az erőviszonyok körülbelül 50 százalékos arányban állanak. Egy bizonyos, hogy Venizelosz Kréta szigetét nem fogja kiadni a kezéből. A mai táviratok szerint Venizelosz ki fogja kiáltani Kréta önállóságát, amire az izmos és egészséges kréti nép már régóta vágyódik.

Gyermekhintőporban
ne válogassál!

az igazi 16 és 24 fejes dobozokban

Magyarul, albánul, arabul, angolul elsőrendű szótírózott faj- és csemeszórok. Szótírórium saját kisútsón kétszer közt napl árban, 50 literen felül és vagontételben szolid kiszolgálással kapható!

Fratii FEIGER Simleul Silvaniei

Hat napja tanácskozik Budapesten a magyarországi izraelita hitközségek országos kongresszusa

A bécsi hitközség elnökének előadása a magyarországi cionista szövetség mitingijén a zsidó néphitközségek koncepciójáról. Mit követelnek a cionisták az országos nagygyűléstől

Budapest, március 9. Kedd délelőtt vette kezdetét a budapesti izraelita hitközség disztermben a magyarországi kongresszusi zsidóság országos nagygyűlése. 1867-ben ült össze először és utójára a magyar izraelita kongresszus, hogy megvesse a haladó zsidóság szervezetének alapjait és a mostani kongresszus, mely Stern Samu pesti hitközségi elnök kezdeményezése, az első kongresszus szervezeti művének tökéletesítésére vállalkozott. Ez a kongresszus ugyan csak a neológ hitközségek reprezentánsait egyesíti magában és nem képviseli a magyarországi ortodox és statusquo zsidóságot, mégis országos jelentősége van márcsak azért is, mert a magyarországi zsidóság többsége tartozik kereteibe.

A bevezető ünnepségek A kongresszusi tárgyalások alapját a hivatalos szervezeti szabályzat tervezet képezi, melyet dr. Munkácsi Ernő készített el és amely a kongresszusi hitközségek autonóm szervezetének konszolidálására irányul. A magyar cionista szövetség és a magyarországi Palesztina-barátok egységes frontja kiegészítő javaslatot állított a hivatalos tervvel szemben, amelyben a Palesztina munkának a hitközségek életébe való bevezetését és a zsidó ifjúság produktívizálódásának előmozdítását követeli többek között.

Az országos nagygyűlést megelőző ünnepségek vasárnap vették kezdetüket. Vasárnap délelőtt a kongresszusi hitközségek legfőbb testülete, a közegyetemi elnökök tanácsa tartotta meg az évi első ülését, amelynek során a tanács elnökévé újra Stern Samut választották meg, majd dr. Munkácsi Ernő az országos gyűlés előadását ismertette az új szervezeti szabályzat tervezetéhez beérkezett módosító javaslatokat, melyeknek megvitásával a tanács elvégezte az utolsó, sz. mitásokat a kongresszus elé terjesztendő szövegen. Vasárnap délután nyílt meg az országos magyar zsidó muzeum kongresszusi kiállítása, melyre összegyűjtötték az 1868-iki kongresszus dokumentumait és visszamenőleg az 1790-91-iki országgyűlésig terjedő érdekes okmányokat is, mely a magyarországi zsidók teljesítményeinek dokumentumaiul szolgálnak. A dokumentumok között szerepel az 1868-iki kongresszusi szabályzatoknak Ferenc József aláírásával szentesített eredeti okmánya is.

Vasárnap délután a magyar cionista szövetség tartott nagyszabású meetinget a Lloyds-társulat hatalmas disztermben. A meeting főszónoka dr. Desider Friedmann, a bécsi zsidó hitközség elnöke és az osztrák államtanács tagja volt. A meetinget, mely a budapesti zsidóság hatalmas érdeklődése jegyében zajlott le, dr. Miklós Gyula, a magyarországi cionista szervezet elnöke nyitotta meg.

Mit követelnek a cionisták? — Az országos izraelita nagygyűlés elé terjesztett kiegészítő tervezet, mely a tárgyalások alapját képezi — mondotta dr. Miklós Gyula — bennünket sok szempontból nem elégíti ki. Nem azt kifogásoljuk, ami benne van, hanem azt, ami nincs. Mi cionisták azt óhajtuk, hogy a statutumokba olyan intézkedések vétessenek fel, amelyek a magyarországi és az egyetemes zsidóság súlyos problémáinak megoldását segíthetik elő. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha a magyarországi zsidóság beilleszkedik a világ zsidóságának hatalmas népmozgalmába, ha részesevé lesz a palesztinai nemzeti építő munkának. A Magyar Cionista Szövetség hivatalos képviselői nem kerülhettek be az országos gyűlésbe, hogy ott a magyarországi zsidó tömegek szószólói legyenek, ezért hívtuk ide a bécsi hitközség elnökét, hogy vele együtt ébresszük fel a magyarországi zsidóság vezetőinek lelkiismeretét. Amit az országos gyűléstől követelünk, elsősorban az, hogy tegye lehetővé és segítse elő a magyarországi zsidó ifjúság egészséges gazdasági átrétegződését. A mai zsidó hitközségek nem elégedhetnek meg azzal, hogy tagjainak csupán vallási szükségleteit fedezik. A hitközségnek a zsidóság minden hajában ott kell állania, mint a zsidó nép érdekeinek igaz képviselője. A zsidó hitközségek képviselik a szervezett zsidóság akaratát és ezektől várjuk a zsidó szolidaritás és segítettakarás megnyilatkozását. Követeljük a héber nyelv intenzívebb tanítását az iskolákban és a hitélet teljes reformját, hogy az iskolából kiterülő zsidó ifju a

régi mellett, az új héber kultúrát is megismerhesse. Követeljük a hitközségekben a választási rendszer megváltoztatását. Titkos választást követelünk, nem többségi rendszeren, hanem a kisebbségek jogait is biztosító listajárművel és aránylagos alapon.

A zsidó néphitközség Ezzel dr. Desider Friedmann tartotta meg hatalmas előadását.

— A zsidó hitközségek — mondotta — a zsidó népi akarat leghivatottabb képviselői kell, hogy legyenek, melyek képesek a jövő nagy feladatát a palesztinai zsidó nemzet othon felépítését is hathatósan elősegíteni. Zsidó néphitközségre van szükségünk, melyeknek feladata minden vallási, szociális, kulturális és gazdasági szükséglet kielégítése. A cionizmus térhódítása nem maradt hatás nélkül a hitközségi életben. A cionista hitközségi program az egységes hitközség elve. Vagyis egy politikai közeg területén csak egy hitközség legyen. Az egységes hitközség csakis a legdemokratikusabb választójogon épülhet fel. Ez garantálja az elszakadást a törekvések elhárítását. Bécsben a cionisták alkotják a hitközségek vezetőségének többségét, de mindenben a kisebbséggel együtt járunk el.

A szónok ezután ismerteti a bécsi zsidó hitközség nagyszabású kulturális, szociális és jóléti munkáját, majd hangsúlyozza, hogy

Egy érdekes javaslat és annak különös sorsa

Kedd délelőtt egy órakor kezdődtek meg a kongresszus érdemleges tárgyalásai dr. Munkácsi Ernő előadói előadásával, melyben ismertette a statutum alapelveit. Kedd délután vette kezdetét az általános vita, Vészi József felsőházi tag felszólalásával, aki rámutatott a magyarországi zsidóság súlyos helyzetére és a testvéri szolidaritás szükségességét hangsúlyozta. Dr. Hevesi Simon főrabbi a rabbiág nevében kijelenté, hogy bár nem érték el mindent, amit el kellett volna érniük, de bizva abban, hogy a jövőben javítani fognak a szabályokon, általánosságban elfogadja a javaslatot. Dr. Kriszhaber Adolf budai hitközségi elnök élesen támadja a hivatalos javaslatot és abban az autonómia vesztélyeztetését látja. Dr. Biedl Samu szegedi hitközségi elnök élesen szembehelyezkedik Kriszhaber állásfoglalásával és a javaslat mellett száll síkra. Kauders Ferenc körmeneti delegátus a zsidó ifjúság szociális és gazdasági átrétegződésének kérdésével veti fel az öntudatos zsidó nevelést és produktív ifjúsági segélyezést követel.

Szerda délelőtt az általános vita során többek között dr. Kiss Arnold budai vezető főrabbi szólt fel és pozitív zsidó ifjúsági nevelést, valamint a rabbi jogállásának biztosítását követeli. Dr. Vida Sándor csongrádi delegátus a hitközségek szervezetének de-

Palesztina megszünt pártlyg lenni és minden zsidó testület elsőrendű feladata az országépítő munka előmozdítása.

Ezután dr. Kahán Niszon tartott beszédet a cionizmus teljesítményeiről, majd a magyar himnusz és a Hatikva hangjaival ért véget a meeting.

A kongresszus megnyitó ülése

Hétfőn délelőtt ünnepi istentisztelet volt a pesti izraelita hitközség dohányuccai templomában az országos gyűlés keretében dr. Hevesi Simon vezető főrabbi tartott magas színvonalú beszédet. Az országos gyűlés tagjai ezután a világháború hőseinek emlékműveit, a magyar szabadelvű eszmék harcosainak szobrait és az elhunyt zsidó vezetőfőrák sirjait koszorúzták meg.

Az országos gyűlés kedd délelőtt tíz órakor tartotta meg ünnepélyes megnyitó ülését a pesti hitközség disztermben. Kétszázötven delegátus és nagyszámú vendég előtt nyitotta meg a kongresszust. Stern Samu pesti hitközségi elnök. Kegyelettel emlékezett meg az emancipáció harcosairól, majd hangsúlyozta az együttműködés szükségességét az ortodoxiával és a statusquo zsidósággal. Vázolta azokat a feladatokat, melyeket a kongresszus alapjául szolgáló szabályzatnak kell megoldania.

— A magyar zsidóság helyzete — mondotta — sürgős megerősítésre szorul. Nemrég még jómódu hitközségek, virágzó felekezeti intézmények súlyos válsággal küzdenek. Csak az összefogás menthet át bennünket a súlyos időkön. Világszerte viharok és megpróbáltatások tépik a zsidóság régi, életerős törzsét. Alkotmány és törvény: a bástyánk, multunk: a pajzsunk.

Ezután dr. Tóth István, a kultuszminisztérium képviselője üdvözölte a kongresszust, majd Stern Samu bejelentette, hogy Horty Miklós fő kormányzó 12 órákor fogadja ki hallgatáson a nagygyűlés delegációját.

mokratizálása és a proporcionalis választási rendszer bevezetése mellett száll síkra. — Sándor Pál Stern Samu érdemeit és a hivatalos statutum-tervezet méltatja, hasonló értelemben szól fel Fábrián Béla is, majd többek felszólalása után Stern Samu reflektál az általános vita során elhangzott beszédekre. Többek között magáév teszi a zsidó ifjúság átrétegződésére irányuló törekvéseket és ezirányú akció beindítását helyezi kilátásba. Erdekes momentum volt a délutáni vitának dr. Pfeiffer Izsák monori főrabbi azon javaslata, melyben követeli, hogy akinek házában kitért zsidó van, aki egyházi házasságot nem kötött, vagy gyermekét nem vette fel Abraham szövetségébe, ne viselhesen semmilyen tisztviselt. Az indítványt elvetették, az összes rabbi a javaslat mellett szavaztak. Feltűnést keltett, hogy Hevesi Simon, a rabbi egyesület elnöke és Guttman Mihály, a rabbi szeminárium rektora a javaslat ellen szavaztak.

Csütörtök délután a hitközség és rabbi jogviszonyairól szóló rendelkezések körül folyt a vita. Pénteken terjesztették be a Palesztina javaslatot és a héber tanításra vonatkozó indítványt, amelyet kedvező atmoszférában fogadtak.

A kongresszusi tárgyalások előreláthatólag a jövő hét elején nyernek befejezést.

חברת ימי תורן ישראל
ח.י.פ.ה.

PALESTINE MARITIME LLOYD Ltd.
HAIFA

Első Zsidó Tengerhajózási társaság hajói, palesztinai lobogóval és zsidó személyzettel

HAR ZION és HAR KARMEL

Constanța — Haifa
Legolcsóbb személy és áruszállítás, legrovidebb menetidő

Indul Constanțăból minden szerdán
Érkezik Haifába minden hétfőn

Felvilágosítással szolgál:
Az erdélyi, bánáti, magyarországi, csehszlovákiai, jugoszláviai vezérképviselet:

UJ KELET utazási osztálya

VASARNAP, 1935. MARCHIUS 10.

A pártban egyenlőség

Argetoianu szer a kormány

Bucuresti, március 9. A pártban dúló v. Scrutator, az Ade tika szerkesztője irt, mely a pártban lási folyamat tinea „A nemzeti par — írja Scrutator — szeült. A viták n. ki. Nem adtak ki. Vajjon ez azt jele határozatokat? E. tak, sőt nagyon f. hoztak. Csak hogy lyi természetűek, vezetik a pártot: programjának vor be.

A határozatokat riteni: tisztázás é. Tisztázás — ho sokat megismerjék retet, amelyben a da Sándor arról, kor pártelnök és a nu meg szervezte dig Cămpulungot. — és ezt bizonyos Mihalachenak nem hallgattatni Mani nyosság kérdését fogja kapni a kiv felvilágosításokat. tati arra, hogy n pártfőnök lenni s a programtól — természetesen olya jár Manihoz, va litikai személyisége.

Ami az akciók kezdődik, egy éve pártja visszatért a. Az akció ki akar erőt, amelyet felt venni. Ez az akció a célt szolgálja, h és nem is azt, ho tisztázza, a kérdés sával. A lebonyol mutatni, hogy mi get, hogy mivel ta lyeen mértékben t tömegben és a k mert agitációs je

Most már egye bontakoznak a m nak méretei is. El pontból mind job a vélemény, hogy lesz a semmivel. E ben az esetben szó pontból és bizony sokból, Vaidának szárnyalja Maniut hetett volna. Ne szempontból, küllő kormányalakítási Sulyos politikai Argetoianu is, cs hogy Vaida az ism utódlás kérdésébe is. Es nem is let evés. Ma azonb cióval, Vaida el ahelyett, hogy k Akciója, amely a pártot felett a reakciót váltotta párt alaposan m ményét. Georgh reken és elég ag ményét a megin ben. A kormány tesült helyről k kési a nyilatko fogja, hogy a ne elpolitizálni. A l nemzeti munka

**FÁJDALMAIT MEGSZÜNTETI A
VITAMIN DERMAROMA**

**RHEUMA KÖSZYEM, CSÚZ ÉS ISCHIAS
BÁNTALMAKNAL - LEI: 40-60-140
MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN KAPHATÓ**

SPORT

**Elhalasztják a mára
kitűzött labdarugó
mérkőzéseket?**

Cluj, március 9. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság mára kitűzött mérkőzéseinek megtartása elé a hirtelen megváltozott időjárás komoly akadályokat gördített. Clujon péntekről szombatra virradóig havazott és reggel a friss hó magassága elérte az öt centimétert. A havazás egész napot át tartott. A frissen hullott hó majdnem lehetetlenné teszi a mára kitűzött labdarugó-mérkőzések megtartását és ha a labdarugó-szövetség nem egyezne bele a mérkőzések elhalasztásába, azok eredményei aligha lesznek reálisnak mondhatók. A Romania vezetősége ugyan táviratban értesítette a bucaresti szövetséget az időjárásban történt változásról, lapunk zártáig azonban az elhalasztásra vonatkozólag nem érkezett rendelkezés. Ismerve azonban a szövetség intencióit, az elhalasztásról aligha lehet szó.

Ha a mérkőzést megtartják, a Kinizsi a következő összeállításban áll fel: Bulgloff, Hetzer—Kohl, Nagy—Zelenák I—Demetrovics, Szilárd I—Zelenák II—Glasz—Török—Gruiu. A Romania felállítása: Munteanu II, Doei—Felecan I, Munteanu I—Criza—Farkas, Coborzan—Costea—Felecan II—Pop—Capusan. A mérkőzés délután 3 órakor kezdődik és azt Romania egyik legjobb bírja, a bucaresti Xifando vezeti.

Az alkerületi bajnokság, illetve Boholan-kupa küzdelem során Cluj mai programján a következő mérkőzések kerülnek eldöntésre:
D. e. fél 9 órakor: Avram Iancu—UEC bajnoki és kupa, d. e. fél 11 órakor: KMSC—Rapid bajnoki és kupa, d. u. fél 1 órakor Romania B—Unirea kupamérkőzés.

Ismét kikapott a Winnipeg Monarc. Londonból jelentik: A világbajnokságot nyert Winnipeg Monarc jégbajnokságot csütörtökön második vereségét szenvedte. Ezuttal London válogatottja győzte le 2:1 (1:0, 1:0, 0:1) arányban.

Ma játszik a román jégbajnokság döntőjét Miercurea Ciucban. Bucurestiből jelentik: Miercureaciuci értesítés alapján, mely szerint az ottani jégviszonyok kitűnőek, a jégbajnokság döntőjét a bucaresti Telefon Club és a cernauti Dragos Voda között ma lesz Miercurea Ciuculiban.

A debreceni Bocskai Aradon. Bucurestiből jelentik: Szaniszló II-nek, a debreceni Bocskai játékosának kiadatási feltételei között szerepel az a megállapodás is, mely szerint a Bocskai az év folyamán két mérkőzést játszik Aradon. A debreceni csapat ellenfele minden valószínűség szerint az AMTE és Gloria lesz.

A cluji Villamosmű asztaliteniszcsapata újabb győzelmet aratott. Ezuttal a Tenis Clubot győzte le 19:7 arányban. A Villamosmű tornatermében lejátszott mérkőzésen a legjobb formát Kopenetz, Macrea és Márton mutatták.

Influenza ellen használjon
Sz. László
fertőtlenítő szappant,
megóvja mindennemű járványos és fertőző betegségektől

KÖZGAZDASÁG

Az új külkereskedelmi szabályzat sem hoz javulást az exportőröknek

Ma lép életbe a módosított export-import rendszer

A rendelet hivatalos szövege. A kivitel újabb csökkenésével fenyegetnek a rendszer egyes intézkedései

Bucuresti, március 9. (Az Uj Kelet tud.) Ma, március tizedikén lép életbe az új export-import rendszer, amelynek hivatalos szabályzata, valamint annak utólagos módosító szövege a tegnapi került nyilvánosságra.

Az érdekelteknek csak mára adódott alkalmuk, hogy foglalkozzanak az új külkereskedelmi szabályzattal, de különösképpen az exportőrök máris megállapíthatták, hogy az új rendszer nem váltja be azokat a reményeket, amelyeket hozzá fűztek.

A fővárosból érkezett jelentések szerint az áruexportőrök szindikátusai elégedetlenek az új rendszerrel és ennek különösen azokkal a részeivel, amelyek a szabad forgalomra szánt deviza felhasználását tartalmazzák. Mint ismeretes, a petróleumon folyó devizák felett az exportőrök szabadon rendelkeznek és ezeket árubehozatali célokra magánárfolyamon eladhatják az importőröknek anélkül azonban, hogy a deviza a kiviteli cégtulajdonos kezébe kerüljön. Azt ugyanis mindig egy felhatalmazott bank kapja meg és az exportőr járára írja és ott marad, amíg az exportőr 15 napon belül ugyancsak szabad árfolyamon el tudja adni valamely importőrnek. Az új rendelet tehát csak 15 napi határidőt ad az exportőr számára, hogy devizáját eladhassa, ellenkező esetben a deviza hivatalos árfolyama a Banca Nationalához kerül. Ez az intézkedés igen erős visszatartószert váltott ki az exportőrök között.

Az exportőrök mit csinálhatnak — kérdik egyöntetűen az összes kiviteli cégek — ha 15 napon belül nem bírnak megfelelő vevőt találni, akinek a kereslet és kínálat folytán kialakult árak alapján eladhatják devizájukat. Ebben az esetben az egyetlen megoldás az, hogy hivatalos kurzuson adják át a devizát a Banca Nationalának.

Ilyen kockázat mellett aligha fog akadni egyetlen kereskedelmi cég is amely árukivitelre vállalkoznék és ennek az export nagymérvű csökkenése lesz az egyenes következménye.

Kifogásolják az exportőrök azt is, hogy az előbbi rendeletekben lefektett nehézségeket és formalitásokat a kormány teljes egészükben most is fenntartotta, az üzleti kilátások tehát alig javulnak valamit az új szabályzat életbelépése után.

A külkereskedelmi rendelet 15 szakasza egyébként a következőket tartalmazza:

1. A legutóbbi, 1934 november elsején életbeléptetett külkereskedelmi rendszer érvényét veszti 1935 március tizedikén, amikor az új rendszer életbelép.

2. A Banca Nationalának a petróleum export utáni hivatalos árfolyamon hatvan százaléka adandó át a befolyó devizából, míg 40 százaléka a devizának a szabad forgalomba kerül, magánárfolyamon. A jegybanknak beszolgáltatott deviza mennyiségét a külföldi államadósságok törlesztésére, valamint az állami hivatalok devizaszükségeinek fedezésére használják fel.

3. A petróleumon kívül, az összes többi export-cikkekből származó devizák negyven százaléka adandó át a Banca Nationalának, hatvan százalék viszont valamelyik devizakereskedelmre feljogosított bankhoz kerül, az exportőr számlájára, mint szabad deviza.

4. A deviza felhasználása tekintetében respektálni kell a jövőben is azokat a kliring-egyezményeket, amelyek egyes országokkal, úgy most, mint a jövőben fennfognak maradni.

5. Az árubehozatal ezután is csak az országos külkereskedelmi hivatal engedélyének alapján folytatható és ezt az autorizációt a Banca Nationalának a külkeres-

kedelmi hivatalban működő megbízottja ellenjegyzí.

6. A kormány gazdasági bizottsága a Banca Nationala hozzájárulásával különleges engedélyt is adhat árubehozatalra, de az ez alapon lebonyolítandó ügyletek is a felhatalmazott pénzügyeteken, vagy a Banca Nationalan keresztül bonyolíthatók le és pedig a jegybank által később megállapítandó különleges szabályok szerint.

7. A külföldi devizák általánosságban az egész folyó importra, a régi tartozásokra és a magánjellegű külföldi fizetésekre használhatók fel, de a felhasználásuknál már a jövőben is respektálni kell az egyes külföldi országokkal megkötött fizetési egyezményeket.

8. A felhatalmazott pénzügyeték a devizákat csak a Banca Nationala engedélyével, illetve a magánosok számára (egész ségi okokból történő külföldi tartozásokhoz, diákoknak, turistáknak) egy speciális bizottság engedélyével adhatják ki. Ebben a bizottságban a kereskedelmi minisztérium, a pénzügyi, a közoktatásügyi, és az egészségügyi, és a belügyminisztérium egy-egy megbízottja kap helyet és a bizottság a Külkereskedelmi Hivatal mellett fog működni.

9. A kereskedelmi minisztérium a szakmabeli szövetségek bevonásával exportirodákat fog létesíteni, amelyek a kompenzációs külkereskedelem megkönnyítését célozzák.

10. Az export-import rendszer életbeléptetéséig érvényben maradó az export-prémiumok rendszere, amelyet a múlt év novemberében kiadott 3342 számú királyi rendelettel vezettek be és több rendelettel módosítottak. Az export-prémiumok egyébként még a mostani rendelet életbeléptetése után is érvényben maradnak, de kizárólag azokkal az országokkal szemben, amelyekkel kliring-szerződésünk van.

11. A második exportkategóriába tartozó áruk exportjára vonatkozólag, ha azor olyan országokba irányulnak, amelyekkel lévő kliring-egyezményünk van, a kormány elismeri a szerzett jogokat, nevezetesen azt, hogy az exportőrök szabadon rendelkezhetnek devizájuk felett és e célból a Banca Nationala hivatalosan közli az exportőrrel összeköttetésben álló autorizált pénzügyetettel, hogy milyen mennyiségű deviza áll az exportőr rendelkezésére.

12. Azokra a devizakészletekre, amelyek kompenzációs-export alapon 1934 december 10-ig folytak be, behozatali engedélyt adnak ki az akkor éltben volt szabályok szerint. Ezen devizákat azonban maximum három hónap alatt a tulajdonosnak fel kell használnia. Különben ezek is a Banca Nationala tulajdonába mennek át hivatalos árfolyamon. Ez alól csupán a Csehszlovákiába irányult kompenzációs export-devizákra áll fenn kivétel.

13. A folyamatban lévő kompenzációs áruexport devizarészenek eladása szintén a jegybank, vagy valamely autorizált pénzügyetét révén bonyolítható le.

14. Az új rendszer részletezését a kereskedelmi minisztérium a végrehatási utasításban utólag külön fogja megállapítani.

15. Az új rendelet ma, március tizedikén lép életbe.

Pénzügyi és kereskedelmi körökben rámutatnak arra, hogy az új külkereskedelmi rendelet egyik legfontosabb intézkedése az, hogy március tizedikétől megszűnik a külföldi devizák különböző árfolyama. A devizák hivatalos árfolyama csak az államra és a közintézetekre marad fenn, míg a felhatalmazott pénzügyeték útján lebonyolítandó összes fizetésekre, árubehozatalra, stb. olyan devizaárfolyam lesz érvényes, amilyen a kereslet és kínálat alapján kialakul.

Az árubehozatal fizetésére vonatkozó összes eddigi szabályok érvényben maradnak, úgyhogy a Banca Nationala csak akkor láttamoztatja az import engedélyeket, ha az áru behozataltól kilencven nap eltelt. Kivételes esetekben ez a súlyos kötelezettség megszüntethető.

A nemze

Cluj, március 9. politikai körökben arról, hogy a nemzeti bizottság, a P. sában rövidesen jani. Mint ismeretes, a nemzeti bizottság hivatalosa és így politikai szócsove leduitak a harcok között. A lap élén Maniu, Maniu kápen a Maniuval tartása miatt Va a lap igazgatói a Clujon a Romania a Maniu frakció politikai életben.

A Patria és a sege között az után fejlődött ki az vezetett, hogy a pártelnökség a fogja

Néhány nappal ezelőtt roshan annak, hogy a Patria a lap igazgatója volt országgyűlési képviselő, hivatalos közlemén pártnak ez a hivatal volt, amely a le Vaida Sándorral és gyűlés összehívására miniszterelnök kezé érkekes helyzet, ho

a Vaidát dezavuu mény megjelent. A volt minisztereln laszt adott a pártel követhető számban közzé Sibiuiban eim cus" beszédét, mely vezetőséget is táma

Mihalache erre Buteanu Aurélt, al nia Noua szombati fogja azokat az in a Patriának, mint a haladnia kell. A I pártvezetőség tegna Vaida Sándorhoz, a hogy

a jelenlegi körülr diszponálhat a P. központi vezetősé

Mától kezdve teh Noua — a Patria e től fogja kapni utas sem támogathatja V

Vaida Brasov, március Vaida között fennáll galmas fázisa ugyan ban játszódtott le.

hangzott Vaida-ell megbeszélésre készte cus Vaida köré csop gyalások a brasovi nap éjjel egy óraig ten közzölték, hogy dékát jelentette be azonban a Vaida-est hajlandónak kollabo hansulyozta, hogy V szütsége szövetséges galomnak magán ke ségének jellegét e kell kezében tartani. Az értékelzet legf tal szembeni álláspo

Üzlet

Kisérelje meg szerencséjét és vásároljon egy sorsjegyet a

WAGONS-LITS//COOK

utazási vállalatnál
Cluj, Piata Unirii 18.

Cluji Irónó mesedélutánja a budapesti rádióban. Csütörtök délután román időszerűség szerint 5 óra 10 perckor Péter Rózi meséirőné meséit fogják felolvasni a budapesti rádióban. A Péter Rózi álnév mögött a Clujon ismert Strasser Rózi húzódik meg, aki itt magántisztviselő volt. Már akkor dolgozott gyermeklapokba és azóta ebben a körben szép sikereket ért el.

A nemzeti parasztpárt elnöksége kivette a Patria Vaida kezéből

Vaida Brasovban mérlegelés tárgyává tette, hogy kizárassa-e magát a pártból, vagy a maga jószántából lépjen ki

Izgalmas tanácskozások Brasovban, Bucurestiben és Clujon a nemzeti parasztpárt különböző szárnyai között

Cluj, március 9. Az Uj Kelet (ud.) helyi politikai körökben már napok óta beszélnek arról, hogy a nemzeti parasztpárt cluji nyilatkozata, a Patriának szellemi irányításában rövidesen jelentős változás fog beállni. Mint ismeretes, a lap a nemzeti parasztpárt erdélyi tartományi szervezetének a hivatalosa és így az utóbbi időben Vaida politikai szócsöve lett. A lap körül már régen dúltak a harcok Maniu és Vaida párthívei között. A lap élén annakidején dr. Poila Zacharias, Maniu közeli rokona állott, akit éppen a Maniuval szembeni részrehajlás magatartása miatt Vaida Sándor függesztett fel a lap igazgatói állásából. Ekkor indult meg Clujon a Romania Noua, mely azóta, mint a Maniu frakció szócsöve szerepel a román politikai életben.

Mihalache rászól a Patriának
A Patria és a nemzeti parasztpárt elnöksége között az utóbbi hetek eseményei során fejlődött ki az az ellentét, amely odáig vezetett, hogy

a pártelnökség a saját irányítása alá fogja rendelni a lapot.

Néhány nappal ezelőtt már híre kelt a városban annak, hogy Mihalache telefonon utasította a lap igazgatóját, dr. Buteanu Aurel volt országgyűlési képviselőt, hogy a párt hivatalos közleményeit közölje a lapban. A pártnak ez a hivatalos közleménye éppen az volt, amely a legélesebben fordult szembe Vaidával Sándorral és az erdélyi tartománygyűlés összehívásának jogát is kivette a volt miniszterelnök kezéből. Így állott elő az az érdekes helyzet, hogy

a Vaidát dezavualó hivatalos pártközlemény megjelent Vaida Sándor lapjában. A volt miniszterelnök azonban csattanós választ adott a pártelnökség sajközlésére: a következő számban teljes terjedelemben adta közre Sibuban elmondott „numerus valachicus” beszédét, melyben többek között a pártvezetőséget is támadta.

Mihalache erre Bucurestibe rendelte dr. Buteanu Aurélt, akivel, mint azt a Romania Noua szombati száma hírli adja, közölni fogja azokat az irányvonalakat, amelyek a Patriának, mint a párt hivatalos lapjának haladnia kell. A Romania Noua szerint a pártvezetőség tegnapelőtti levelet is intézett Vaidával Sándorhoz, amelyben tudtára adja, hogy

a jelenlegi körülmények között nem díszponálható a Patria fölött, amelyet a központi vezetőség hatáskörébe rendelték.

Mától kezdve tehát — az a Romania Noua — a Patria egyenesen a pártközponttól fogja kapni utasításait és semmiesetre sem támogathatja Vaida politikáját.

Vaida és párthívei Brasovban Brasov, március 9. A pártvezetőség és Vaida között fennálló harcnak rendkívül izgalmas fázisa ugyanebben az időben Brasovban játszódott le. A pártvezetőségben elhangzott Vaida-ellenes megnyilatkozások megbeszélésre készítettek a numerus valachicus Vaida köré csoportosult híveit. A tárgyalások a brasovi Krona szállodában tegnap éjjel egy óráig tartottak. Az értekezlet közölték, hogy Goga csatlakozási szándékát jelentette be az akcióhoz, egyelőre azonban a Vaida-csoport nem mutatkozik hajlandónak kollaborációra. Több felszólaló hangsúlyozta, hogy Vaida akciójának nincs szüksége szövetségesekre. A megindult mozgalomnak magán kell viselnie Vaida egyéniségének jellegét és a vezetést Vaidának kell kezében tartani.

Az értekezlet legfontosabb pontja a párttal szembeni álláspont megvitatása volt.

Egyes szónokok azt a véleményüket fejezték ki, hogy a mozgalmat a végső cél érdekében mérsékelni kellene. Ehhez a kérdéshez Vaida is hozzászólt és kifejtette, hogy elsősorban a tömegek felvilágosítását tartja szükségesnek, főképpen dr. Lupu és Madgearu pártbomlasztó kijelentései miatt. Reméli, hogy ezt vagy röpirat, vagy nyilvános beszéd útján megteheti. Oradean tartandó előadásán erre a kérdésre részletesen kitér. A másik lehetőség: a kongresszus, ahol határozott javaslatot tenne a frakció a numerus valachicus ügyében és amennyiben a párt elfogadja, úgy az említett két politikus is kényszerül tudomásul venni a nemzet elveket. Nemcsak dr. Lupu és Madgearu, hanem mások is rágalom hódjártatást indítottak. Egyesek éppen a párt sajtójában támadták meg a Vaidacsoportot.

Kizárás vagy távozás
— Ha a pártkongresszus — mondotta Vaida — nem fogadná el határozati javaslatomat, botránnyal törne ki s még talán verekedés is bekövetkezhet és ki fognak zárni a pártból nacionalista magatartásom miatt. Mérlegelni kell tehát:

vagy zárjanak ki a pártból botránnyal és verekedéssel nacionalista elveim miatt, vagy pedig jelentsem ki a kongresszuson, hogy nem tudok együtt dolgozni a párttal és távozom.

Van azonban még egy megoldás: hűséges munkatársaim, a felvetett nemzeti gondolat vezető emberei, induljanak el propaganda utra és adják a tömegek tudtára, hogy mi vagyunk az igazi párt és mi maradtunk a nemzeti parasztpárt igazi vezetői.

A Dimineața egyik munkatársa kérdést intézett Vaidához, akar-e kollaborálni a jobboldali frakciókkal?

— Nem indítok semmiféle mozgalmat —

felelt Vaida — csak azt akarom, hogy a párt, amelynek tagja vagyok, valóban nemzeti és valóban parasztpárt legyen. Hiába emlékeztetnek egyezményekre, Alba Iulára és nem tudom mire, én nem akarok mást csak proporcionális, amely mindezeketől független.

Vaida kifejezte afölötti reményét, hogy nem lesz szükség a nemzeti parasztpárton kívüli akcióra.

Az éjszaka folyamán Brasovba érkeztek Sever Dan, a Nemzeti Bank igazgatója, Aurel Vlad és oda várják D. R. Ioanitescut, valamint a Vaida-csoport több regáti képviselőjét, akik megegyezést szeretnének Mihalache és Vaida között létrehozni. Erre azért van szükség, mert Vaida nem akar Bucurestibe utazni Mihalachehoz.

A bucuresti tárgyalások
Bucuresti, március 9. Ugyanakkor Vaida regábeli hívei és Mihalache között is tárgyalások folytak. Tegnap a kamarában Costachescu, Grigore Gafencu, D. R. Ioanitescu és más számos Vaidával rokonszenves politikai tanácskozott Mihalacheval, akikkel a Vaidát dezavualó-határozat folytán előadó helyzetéről beszéltek, de ez nem gátolja meg annak hangsúlyozásában, hogy amennyiben Vaida tovább folytatja megkezdett mozgalmát, úgy a párt nem lehet mellette.

A nemzeti parasztpárt fegyelmi bizottsága egyébként, amelyet az új statutumok szerint két évre választanak meg, megalakulása után fog dönteni Tilea és Dobrescu fegyelmi vétsége ügyében.

A Vaida-csoport brasovi értekezletén elhangzott megállapításokkal szemben Goga ma a Tempo munkatársának nyilatkozatot adott és kijelentette, hogy semmiféle ajánlatot nem tett Vaidának az együttműködésére.

MINDIG EGYÜTT É KETTŐ!

APA DE COLONIA
PUDRA
NORTIER
PARFUMERIE

— Nincs semmi okunk arra, hogy a zsidókat megakadályozzuk bejöveteikben. A zsidók csaknem kivétel nélkül menekültek Németországból, a Saarvidékről, Lengyelországból vagy más államokból — és valahol helyet kell találniuk. Mi csak a foglalkozás nélküli zsidók bevándorlását tartjuk károsnak, akik terhére lehetnek a lakosságnak. Szívesen látjuk a zsidó mezőgazdászokat, mert hallottuk, milyen teljesítményeket értek el Palesztinában. Megengedjünk nekik, hogy minden vállalkozásunkban részt vegyenek. Én személyesen háromszáz részvényről mondtam le, hogy zsidóknak adjak helyet a cementgyárban. Ők újabb 12 ezer részvényt vettek, úgyhogy ma már a részvények többsége van a kezükben.

A zsidó munkások elhatározták, hogy emlékművet építenek Daganiában dr. Oskar Cohn, az emigrációban elhunyt német szocialista vezér, egykori birodalmi képviselő és igazságügyi államtitkár emlékére, akinek földi maradványait Svájcban Palesztinába szállították és Daganiában, a jordánparti munkástelepen helyezték örök nyugalomba. Németországi szociáldemokraták, poale-cionisták és keleti zsidók, kiknek segítségére volt Németországban és a palesztinai munkásság vezetői együttes akciót indítanak, hogy Oskar Cohn nevére házat építsenek Daganiában, mely a jordánvölgyi szövetkezeti telepek kulturális centruma lesz. Oskar Cohn a Dolgozó Palesztina németországi ligájának egyik vezetője volt és a Poale Ciont képviselte egy berlini zsidó hitközség előjáróságában, mint a zsidó hitközségek poroszországi szövetségének tanácsában.

A palesztinai vallásos zsidóság vezetői az egész országra kiterjedő nagyszabású akciót indítottak be a szombat vallási szellemben való megőrzése érdekében. Az akciót a tel-avivi Beth Haamban tartott nagy négyüléssel vezették be, melyen több ezer ember vett részt. A négyülésen Syrks, a telavivi hitközség elnöke elkölt, míg a gyűlés főszónoka Rav Meir Berin, a Mizrachi világszövetség elnöke volt. Rokach telavivi alpolgármester bejelentette, hogy a városi tanács újra életbe akarja léptetni az 1925-ben elfüggesztett szombatvédelmi törvényt.

A következő szombaton a telavivi nagy zsinagógában volt nagyszabású összejövetel a szombat vallási betartása mellett. Ez alkalommal azonban összetűzésekre került sor. Tíz egyén megsebesült, tízet letartóztattak. Az összejövetel résztvevői autótartóztattak fel az utcákon és kiszállásra kényszerítették a sofőröket és az utasokat. Bezúrták azon néhány üzletnek kirakatablakait, melyek szombat dacára nyitva tartottak.

Március 12 kedd este 9 órakor
A bécsi közönség és a bécsi rádió kedvencei!
Hermann LEOPOLDI és Betja MILSKAJA
világhírű zenehumoristák
Egyetlen önálló hangversenye a CAPITOL Mozgó helyiségében
Jegyek elővételben d. u. 3-9-g a Capitol pénztáránál.

Közel négyszázezer zsidó él már Palesztinában?

Kétszázezer zsidónak lesz választójoga Palesztinában a legközelebbi nemzetgyűlési választásokon. Országos akció indult meg Palesztinában a szombat vallásos megtartása érdekében

Róma, március 9. Marquis Theodoli, az olasz szenátus tagja és a Népszövetség állandó mandátumbizottságának elnöke, rendkívül érdekes előadást tartott a florenzi gyarmatkutató intézetben a mandátumbizottság munkájáról. Különösen behatóan foglalkozott az angol Palesztina-mandátummal és azokkal a nehézségekkel, melyek a mandátum végrehajtásából adódnak.

Theodoli előadása során csodálattal adózott a zsidók palesztinai teljesítményeinek és többek között kijelentette, hogy dr. Weizmann Chaim röviddel ezelőtt azt a személyes információt közölte vele, hogy a Palesztinában élő zsidók száma eléri közel a 400 ezret.

A Vaad Leumi, a palesztinai zsidó nemzeti tanács megkezdte az előkészületeket az Assefat Hanifharim, a zsidó nemzetgyűlési választásokra. Most készítik a választásra jogosult zsidók regiszterét, az Assefat Hanifharim választási szabályzata alapján. Előreláthatólag 200 ezer zsidónak lesz választójoga ezen a választáson.

A bayrouthi újságírók egy csoportja felkereste Arida maronita patriarchát. Az újságírók között zsidó zsurnaliszta is volt, aki megkérdezte a patriarchát, milyen magatartást tanusít a Libanonba való zsidó bevándorlás terve iránt. A patriarcha a következőket válaszolta:

Üzlet ujonnan átszerveve!
Méret-szabóság **TURBUT GHEORGHE** vezetésével
Bel- és külföldi exkluzív szövetek nagy választékban. Konfekció-cikkek legjobb kivitelben beérkeztek. Pontos kiszolgálás!
MASSLER LAJOS
Piata Unirii 21.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Két szerző elindul...

Ujabb szerzőavatásra készül a Magyar Színház. Egy vérbeli erdélyi költő és egy vérbeli erdélyi újságíró közösen írott darabját mutatja be kedden este a Magyar Színház drámai együttese: Walter Gyula és Gredinár Aurél színművét, mely az „Alsóbb osztályba léphet” érdekes címet viseli.

Akik olvasták a darab kéziratát, méltán jósolhatnak nagy sikert a két szerzőnek, akik a keddi esti premieren indulnak el minden bizonnyal szép színpadi karrierjük felé. Mert a bemutatásra kerülő új erdélyi színdarab nemcsak megcsináltságában, a dialógusok felépítésében sikerült, hanem témájánál fogva is érdekes: csupa aktualitás, csupa korszerűség, amelynek hangulatát és időbeli háttérét Erdély fővárosának színei és jellegzetességei mélyítik el.

A darab szerkezetén és nyelvezetén a jó szemű újságíró: Gredinár Aurél és az emberi lélek mélységébe látó költő: Walter Gyula szellemének szerencsés harmóniája látszik.

A darab témája — hogy triviális kifejezéssel éljünk — szerencsés, mert közelfekszik mindennapijaink realitásaihoz s anélkül, hogy kendőzné a valóságot, mégis poétikus, ami annyit jelent, hogy igaz, bensőséges érzelmek futik alakjait.

A téma a következő:

Kovács Péter banktisztviselőt, mert nem akarja a létszámredukciót az igazgatóság rendelkezésére végrehajtani, állásából elbocsátják. Nem tud elhelyezkedni és egy Pokorny nevű külvárosi fűszeres sógoránál segít ki. Sok konfliktusa támad a sógorral és a vevőkkel is. Koller Irma banktisztviselő nő aki kényszerűségből Brodek igazgató kedvese, csak Kovács Péter eltávozása után ébred rá arra, hogy a fiatallembert szereti. A fiu végső elkészítésében már a bankhoz szölgának akar visszamenni, de a leány közbenjár, hogy valami kis tisztviselői állást kapjon. Rájönnek azonban arra, hogy annál a banknál, ahol a leány kényszerűségből a bankdirektori lett, nem maradhatnak. Végül a két fiatal, boldog szerelmes munkánél, különként együtt indulnak neki egy új élet kiharcolásának.

A darab főszerepeit Bárdi Teréz, akinek a szezonban ez lesz az első nagyobb szerepe (Koller Irma), Kovács György (Kovács Péter), Balázs Samu (Brodek bankigazgató), Tompa Pufi (Pokorny), Benes Ilona (Pokornyiné), Tóth Elek (Sámi bankszolga) és Tompa Béla (egy link rulettos albáró) játsszák. Szerepelnek még a darabban Miklósi Margit, Czoppán Flóra, Fényes Alice, Váro Anni, Koós Dodó, Mihálkó Gizi, Vermes Kató, Bereng Béla, Stoll Béla, Inász Aladár, Rajnai Sándor, Danesó György, Ditrói Béla stb.

A darab érdekes, de itt csak vázlatosan ismertetett meséjét a cselekmény lankadatlan fordulatosságá, az alakok emberi vonásainak kitűnő megfigyelésére, nemes humor tölti meg vibráló, meleg, színes élettel, a könnyű és kacajnak olyan gazdag változatosságával, mely minden bizonnyal le fogja kötni a közönség figyelmét.

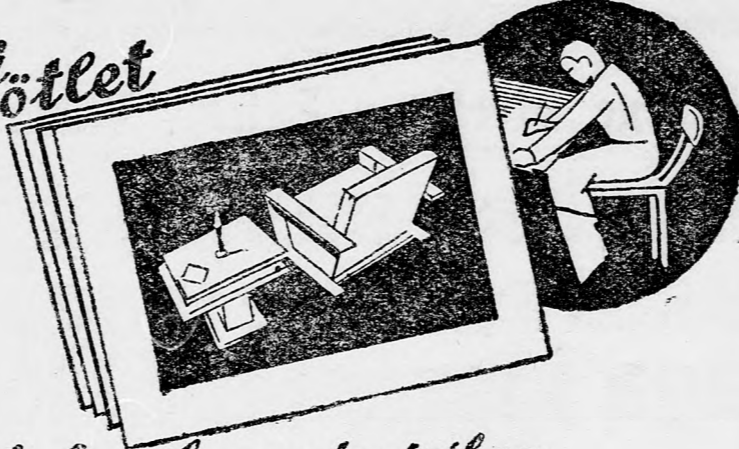
A darab hét képből áll és városunkban játszódik le. A ligeti képen a színház kuliszszái a Sétatér, a Kioszkot, a tavat mutatják, a külvárosi fűszerüzlet képe pedig egy valódi külvárosi fűszerüzletet kopizál le.

A darabot Kádár Imre rendezi. A díszleteket Rajnai Sándor tervei alapján Kudelisz Károly festette.

Két erdélyi szerző elindul és mi hiszünk, hogy a siker, az elismerés felé indul el. (s. l.)

Teasütemények, disztorták, szendvicsek hidek büffé számára, valamint esküvőkre, összejövetelekre szóló megrendelések a legújanyosabb árban, a legszebb kivitelben Adler cukrásznál eszközölhetők. Str. Londrei 19 szám.

1000 művészi ötlet

Kell az izléses lakás berendezéséhez
Kérjen ajánlatot tőlünk s mi megteremtjük
Onnek az igazi otthon, amire mindig vágyott

SZÉKELYÉS RÉTI

BUTORGYÁR R. T.

TÁRGY-MUREŞ-BRAŞOV-BUCUREŞTI.

Denevér vasárnap este

A klasszikus operettciklus egyik legszebb és legértékesebb felújítása Strauss János örökéletű operettje, a Denevér lesz, amelyben a főszerepeket Solymosán Magda, Hienz Helly, Stefanidesz Ili, Ionel Pulca, mint vendég, Jeney, Tompa, Ditrói, Bereng, Stoll játsszák. A ma esti előadásban Alfréd szerepét Grozuta A. énekli.

Vasárnap 3-kor Három a kislány olcsó helyárral

Vasárnap 6-kor Gyöngyvirág harmadszor

Alsóbb osztályba léphet: Premier kedden

Kedden este lesz a bemutató előadása két helyi szerző, Gredinár Aurél és Walter Gyula eredeti új darabjának, amelynek sokatigő címe: Alsóbb osztályba léphet.

A színház igazgatósága programjához híven szeretettel készíti elő ezt az újdonságot, amely erdélyi színpadi szerzők előretörését célozza. Kétségtelen, hogy ez a darab egyik lesz a szezon meglepetéseinek. Az a sok clujli vonatkozás, azok a közismert figu-

rák, az a mélységesen őszinte szellem, igaz emberi érzések, amikor hű tükre, mind-mind dinamikus erővel fogják kiiróbbantani az Alsóbb osztályba léphet című életkép igazi őszinte nagy sikerét. Biztos, hogy a clujli bemutató után a darab nemcsak Erdélyben, de a határokon túl is meglepetésszerű sikert fog aratni. Szerdán este megismétlik a darab előadását.

ITT A SZERELEM A MAGYAR SZÍNHÁZBAN.

Bemutató szombaton este

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap 3: HÁROM A KISLÁNY. (Olcsó helyárral.)

Vasárnap 6: GYÖNGYVIRÁG. (Rendes helyárral.)

Vasárnap 9: A DENEVÉR.

Hétfő 8½: BLANCO POSNET ELÁRULTATASA. (Irodalmi munkáslőadás, a munkásdalárdák részvételével, versek, énekkarok, továbbá A HAZTETŐ VEREBE, Curt Gótz vigjátéka. Helyárrak 23, 18 és 13 lej minden illetékekkel.)

Kedd 8½: ALSÓBB OSZTÁLYBA LÉPHET. (Gredinár Aurél és Walter Gyula színjátéka. Eredeti bemutató a szerzők jelenlétében. Premierbérlet 15. szám.)

Szerda 8½: ALSÓBB OSZTÁLYBA LÉPHET (Ujdonság 2-odszor.)

Csütörtök 8½: OFFENBACH. (Solymosán Magdával, Hienz Hellyvel, Gábor Marával, Tompa Bélával, Inász Aladárral, Jeney Jánossal, Ditrói Bélával.)

Péntek: Nincs előadás.

Szombat délután 3: RAGALOM?! (Első olcsó helyáras előadás.)

Szombat délután 6: MA ÉJJEL SZABAD VAGYOK. (Olcsó helyárral.)

Szombat 9: ITT A SZERELEM! (Nagy táncos operett-ujdonság. Premierbérlet 16. szám.)

A ROMAN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, március 10 (este) Zsidónó. (Margaret Kroo szoprán felléptével.)

Hétfő, március 11: Vig özvegy.

MUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Str. Váii 7. Telefon: 171.

Vasárnap 3, 6 és 9 órákor dupla műsor: I. Az ifjúság álma. Diáktörténet. Főszerepekben: Werner Fütterer és Bety Aman. II. A saskeselyű. Cowboy-dráma. Főszerepekben: Georg O'Brien, Claire Trevor.

Hétfőn 6 és 9 órákor: I. Az ifjúság álma. II. A saskeselyű.

של פסה!

Husvétii ecetsav

Az orth. központi iroda felügyelete alatt gyártott husvétii 80%-os ecetsav kizárólagos eladási helye:

Léb Fivérek Cluj

Piața M. Viteazul 8. Telefon 4-71

Erdéklődők jegyeztessék elő szükségletüket minél előbb, mert csak korlátozott mennyiség kapható.

Írógép és töltő-follak

Javítását szakemberrel végezzük. Szakszereplőket írásos kérésekkel küldjétek.

FEHÉR

Írógép és töltő-follak Str. Reg. Maria 2. Telefon: 11-09.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szoba konyha, fürdőszobás lakást keresek május 1-re. Címeket „Május” jellegre a kiadóba kérek.

A parisszai nagytemplomban egy pár Mizrahi-ülős örökön eladó. Erdéklődni Filipsescu 6. Josepovics (Telefon 7-75.)

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetésekkel rendelkező Mirea iroda. Cluj, Calea Regele Ferdinand 116 szám.

Suche zu 3 Kindern Jüdisches, Deutsches Mädchen Welches auch in leichtere hausarbeiten behilflich ist Offerte an Armin Guttmann Turda.

Cluj cukorkagyár Regát és Bucovina részére vezérképviselőt keres. „Dulciuca”, Victoriei 99.

750.000 lej készpénzzel betársulnék rentábilis városi jól jövedelmező ipari vagy kereskedelmi vállalatba. Fuchs Satumare, Tepes Voda 45.

Szerényigényű fiut kevés kaucióval utazónak italszakmában azonnalra felvesz Halász Ernő Mercurea-Ciuc.

Eladó autbuszok nagyon jókarban, üzempépes állapotban: Ford, Chevrolet-Truck, Citroen és Dodge gyártmányuak. Alvázak és karosszériák külön-külön is eladók. Értekezni lehet: S. A. de Autobuzo Mera et Comp. Cluj, Regele Ferdinand No 62.

Kiadó május 1-re 3 szobás komfortos lakás, egy szoba teljesen különbejárattal, továbbá udvari üzlethelyiségek, nemkülönben azonnalra egy teljesen különbejárattal butorozatlan szoba. Nationala Biztosító, Regina Maria 6.

Autocamion Dodge keveset használt, jó gumikkal eladó: Klein P. et Co Jibou.

20 éve önálló textilnagykereskedő egymillió lej garanciával keres ezen szakmában bizományi képviselőt. Ugyanott egy Termó preselőgép kerestetik megvételre. Cim a kiadóhivatalban.

Deutsch und rumänisch sprechende intelligente deutsches Fraulein, Jüdin wird zu 3 Kinder gesucht. Offerte auf Adresse Winkler Nándor einenden.

Pianínó valódi „Förster” kitűnő állapotban és antik faragott komplett ebédő eladó. Erdéklődni 179. telefon.

Idősebb urinó keres központban május 1-re jobb családnál szép napos butorozatlan szobát. Ajánlatot „Pontos fizető” jellegre a kiadóhivatalba.

Perzsaszőnyeg készítésben gyakorított művezetőt keresek, ki tervezést és színezést érti. Lindenfeld Miksa Tileagd.

Tizezer lej jutalékot adok, aki gyári lelakatot (lehetőleg textil) szerez, agilis, szorgalmas kereskedőnek Erdély bármely nagyvárosára részére. Kaucióval rendelkezem készpénzben. Válaszokat „Biztos egzisztencia” jellegre a kiadóba kérek.

A Kereskedelmi Hitelintézet R.-T.

clujli főelárusító szerencsés játékosai a lefolyt 4-ik osztály húzásában ismét megnyerték az

1.000.000 lejes

főnyereményt a 299517 számú melléksorsjeggyel, a

100.000 lejes

nyereményt a 294515 számú melléksorsjeggyel és ezenkívül számos nagyobb és kisebb nyereményt. Szerencsés sorsjegyekmár kaphatók!

Egy

A cionista mozgalom a közismert nék célja az lett volna, hogy a től elterjedt az Ugandában szerezett biztosított otthon, országai rejtettetés alatt foglalkoztatott ményét és hogy tartozik jelen cikk da telepítési mozgásad elején egy feledésbe ment elő a mai szempontból deklaren.

A zsidóság nagy még nagy elnyomása Noa M. Mordechai nagy diplomáciai sikerrel szabad poigárázt földterületet szágót biztosított zsidó államalapító adataiból csak annus családból száraz aranyműves mestertiki lapszerkesztőkori időknél megfevére iránti szeret személyesen járta lakta vidékeit, későáltal sikerült kieszközölni amerikai szabad állampolgárságot. A zsidóságosabb konzuli mértéte vissza, ahol egy a National Advoca és csakhamar a poigárai közé zsidó visszatérése után, ssheriffjévé neveztek előt egyetlen zsidó magas állást Ameri

Mint idealista hídóság önálló és füg az üldözött zsidóság tömörítését. Rajongó eszmét, hogy Izrael tában regenerálja és afrikai elnyomók kávének kivitelét 1822 hány lelkes barátja ségével megvásárol Kanadához és Newy három mérföld hoss szigetét. A bárhol itak volna védett m bad államai készség kiviteléhez, mert en akkor ébredő human

ták. Proklamációt intéz ságához, amelynek volt, tele nagy hiedelítő melegséggel. „En, Noa Mordechai államok szabad szi konzulja, newy ügyi tanácsos és Ist bíró Izraelben, kinyí lát zsidóknak, hogy hely van megnyitva, dugságot fogják me remltelenség megtag dékhllyet egy szaba ban, ahol személyi vallásgyakorlatuknak got ígérük.”

„Annak nevében, járt, nappal felhő megnyitom és feléleszetet és minden jáni járó és minden hitte hogy ezen proklamá desse és hatályossá fia, akik magas kor retet, vagy bármily megmaradnak azon c nak, maradjanak h amely nekik védelme hogy a fiatalabbak ditsák és iparkodjan ba küldeni, akik erőz galmuk, becsületessé

Tüdőbaj-Tu

Mindenkinek a hoya (Genf, tüdőbaj kezelő

UMCKALO

nevi gyógyszer cseppek form Kapható min és az Umcka Stirbey-Voda

Egy zsidó-államalapítás

Irta: GÁBEL SÁNDOR (Oradea)

A cionista mozgalom kezdő éveiben merült fel a közismert Uganda-mozgalom, amelynek célja az lett volna, hogy az eredeti tervtől eltérően az üldözött zsidóság számára Ugandában szerezzenek egy nemzetközileg biztosított otthont. Ez a terv főleg az oroszországi rettenetes zsidópogromok hatása alatt foglalkoztatta a világ zsidó közvéleményét és hogy miért bukott meg, az nem tartozik jelen cikk keretébe. Ennek az Uganda telepítési mozgalomnak volt a 19-ik század elején egy igen érdekes, nyilvánvalóan feledésbe ment elődje, melyet ismertetni és a mai szempontból elgondolni nem lesz érdektelen.

A zsidóság nagy része az egész világon még nagy elnyomatásban élt. Ez indította Noa M. Mordechai tekintélyes vagyonnal és nagy diplomáciai összeköttetéssel bíró amerikai szabad polgárt, hogy egy nagy, körülzárt földterületet megszerezve, otthont, országot biztosítson zsidó testvéreinek. Ezen zsidó államalapító érdekes és színes életrajzi adataiból csak annyit, hogy portugál maranus családból származott, a képfaragó és aranyműves mesterséget tanulta, majd politikai lapszerkesztő és drámaíró volt az akkori időknek megfelelő sikerrel. Zsidó testvérei iránti szeretete arra ösztönléte, hogy személyesen járja be Észak-Afrika zsidó-lakta vidékeit, később hírlapírói tevékenysége által sikerült kieszközönie, hogy az észak-amerikai szabad államok Tripolisba konzulnak nevezték ki. Rövid de annál viszontagságosabb konzuli működése után Newyorkba tért vissza, ahol egy tekintélyes politikai lap, a National Advocate szerkesztését vette át és csakhamar a város legtekintélyesebb polgárai közé számították. Néhány évvel visszatérése után, 1822-ben Newyork város sheriffjévé nevezték ki. Noa M. Mordechai előtt egyetlen zsidó sem töltött be hasonló magas állást Amerikában.

Mint idealista hírlapíró propagálta a zsidóság önálló és független nemzeti létét és az üldözött zsidóságnak egy táborba leendő tömörítését. Rajongással karolta fel azt az eszmét, hogy Izrael népet ismét népi mivoltában regenerálja és kivonja az európai és afrikai elnyomók karjai közül. Hatalmas tervének kivételét 1825-ben kezdte meg, néhány lelkes barátjának közreműködő segítségével megvásárolta Grand Islandot, egy Kanadához és Newyorkhoz közelfekvő, tizenhárom mérföld hosszú és öt mérföld széles szigetet. A bárhol üldözött zsidók itt találtak volna védelmet menedéket. Amerika szabad államai készséggel járultak hozzá a terv kivételéhez, mert ennek megvalósításában az akkor ébredő humanista szellem diadalát látták.

Proklamációt intézett az egész világ zsidóságához, amelynek hangja szokatlanul öntelt volt, tele naiv hiedelemmel, de szokatlan, átütő melegséggel.

„En, Noa Mordechai, az amerikai Egyesült Államok szabad polgára és volt tripoliszi konzulja, newyorki fősheriff, igazságügyi tanácsos és Isten kegyelméből vezér és bíró Izraelben, kinyilatkoztatom az egész világ zsidóinak, hogy számukra egy menedékhely van megnyitva, ahol azt a békét és boldogságot fogják megtalálni, amelyet a túrelmetlenség megtagadott tőlük. Oly menedékhelyet egy szabad és hatalmas országban, ahol személyüknek, vagyonuknak és vallásgyakorlatuknak a legnagyobb biztonságot ígérük!”

„Annak nevében, aki mindenkor előttünk járt, nappal felhővel, éjjel tűzszóppal, megnyitom és felélestem újból a zsidó nemzetet és minden jámbor rabbi, elnök és előjáró és minden hittestvérünk szívére kötöm, hogy ezen proklamációm nyilvánosan hirdesse és hatályossá tegye. Néplünk mindama fia, akik magas kor, szülőföldjük iránti szeretet, vagy bármily más ok miatt inkább megmaradnak azon országban, amelyben lannak, maradjanak hűek azon kormányhoz, amely nekik védelmet biztosít. De elvárjuk, hogy a fiatalabbak kivándorlását előmozdítsák és iparkodjanak olyanokat országunkba küldeni, akik erőnk és jellemünk szorgalmuk, becsületességük és honszeretékük által előmozdíthatják.”

Tüdőbaj-Tuberculozis

Mindenkinek olvasnia kell Dr. Secheyha (Genf, Schweiz) könyvét a tüdőbaj kezeléséről,

UMCKALOABO

nevi gyógyszerrel (belső kezelés cseppek formájában). Ára: 30 lej. Kapható minden könyvkereskedésben és az Umcka Rt.-nál Bucuresti, Str. Stirbey-Voda 103.

„Parancsolom, hogy a törökök és görögök harcában szigorúan semlegesek maradjanak”. „Megtulom örök időkre a zsidók között a többnejséget. Meglitem, hogy házasság köttessen, meelőtt muddet fél a kelő kort el nem érte volna és mielőt az ország nyelven írni és olvasni tudna”.

„Az imák mindig néber nyelven tartandók, de alkalmi szónoklatok a zsidó vallás szellemében és az erkölcsi tanításoknak megfelelően, az ország nyelvén adassanak elő. Az egész világ minden zsidójától három ezüst seket vagy egy spanyol taulér évi fejadó szedessék, hogy a kormány szervezése, az emigránsok segélyezése, mezőgazdasági eszközök beszerzése, a családok fenntartása lehetővé tevé legyen”.

A kivándorlásokat megszervezendő, meghatalmazottakat nevezett ki az „államalapító” a következőkben:

A parnzi forabbit, a két londoni forabbit, továbbá néhány ismertebb nevu zsidót Lavorából, Bordeauxból, Gibraltarból, vegni Németország részere dr. Lutz Lipótól és Ganz Equara professzor. Mint az új zsidó állam regenset képzete magát Noa M. Mordechai. Az új territóriumot, illetve országot Arrarat-nak nevezte el, mint ama hegyet, amelynek Noé osapánk bárkája nyugamat talált. 1825 szeptember 15-én proklamációt Buffalóban nagy unnepségek között Arrarat alapítását. Heber fehratu zsidó zászló lengelt a levegőben. A menetet egy zenekar nyitotta meg, ezután következett a katonaság és az amerikai humanista mozgalom akkori zászlóvivő, a különféle szabadsóműves páholyok tagjai sajtáságos jelvényekkel. Utánuk következett Noa M. Mordechai „Izrael kormányzója és barátja”, anogy magát emevezte, rajta bírói ornatus vörös selyemből hermelinnel körülövezve, nyakán nenez aranyedallonnal és ezután a különféle méltóságok. A menet Buffalo főucáján át a keresztény templom elé vonult, ahol katonaság volt felállítva. A menet a templomba vonult be, a zenekarok ebben a pillanaton Makabeusi Juda indulóját intonáltak. A templom asztalán az alapítandó főváros alapköve fekdtt, amelyen „Seona Izrael” felirat volt véve. A szertartást egy katolikus pap vezette, eredeti szövegben olvasván fel a próféták könyveiből és a zsoltárokból kieszemelt, aktuális részleteket. Noa nagy beszédet mondott, amelyben a nap világtörténelmi jelentőségét méltatta. Az amerikai közvélemény melegen karolta fel a zsidó állam eszméjét, a sajtó örömrivalgással fogadta a nap eseményét.

„Itt megtalálhatják az üldözött zsidók az ő Jeruzsálemjüket, anélkül, hogy félmik kelene Titus-tól, vagy annak barbár utódjaitól. Itt felépíthetik szentélyüket anélkül, hogy rettegnök kellene a vad katonák barbárságaitól. Itt nyugodtan hajthatják le fejüket pihenésre, anélkül, hogy a vakbuzgóság és vallási túrelmetlenség kikergesse őket” — írják az amerikai lapok egyidejűleg.

A buffaiói nagy alapítási ünnep az új zsidó állam kezdete, egyszeresmind vége is volt. Az egész váliakozás kalandos és keresztülvihetetlen voita hamar nyilvánvalóvá vált és öszszesugorodott egy idealista rajongó zsurnaliszta és a humanista érzelmű szabadkőművesség naiv elgondolásává.

Nem hiányoztak a rabok protestálásai sem. Feltették a zsidó vallást a behirdetett reformoktól. A párizsi grand-rabbin, Abraham de Cologne nyilvánosan óvást emelt, az osztrák császárság országainak zsidó lakosságát a nagytekintélyű Juda Jeteles intette óvatosságra, figyelmeztette a megmondolatlan kivándorlás súlyos következményeire. A gazdag zsidók feltették pozícióikat, a szegények nem rendelkeztek költséggel, de bizalmatlan volt minden ország zsidósága, mert Noaban nem láttak elég garanciát a mozgalom komoly voltát illetőleg.

Néhány év múlva az egész kalandos terv a feledés homályába merült. Maga a kezdeményező Noa M. Mordechai állandóan foglalkozott a zsidó állam visszaállításának tervével és a kudarc után 20 évvel, 1845-ben, monografiát írt e kérdésről és további éleik publicisztikai működésében állandóan foglalkozott a zsidók államának visszaállításával anélkül, hogy egyszer is propagálta volna az ősi Zsidóhont, Palesztinát. Eszméje terjesztésében nem egyszer volt megtámadatásnak kitéve a nagy álmódzó, aki 66-ik évében való elhalálozásáig megszakítás nélkül mind újabb és újabb tervekkel igyekezett az abban az időben gyermekkorát élő ugynevezett „zsidókérdést” megoldani. Kétségtelen, hogy tervei a fantázia birodalmában kalandoztak, de őt, az „államalapítót” a legtelkesebb és legnemesebb törekvések vezették fantasztikus elgondolásaiban.

(Oradea) Gábel Sándor

Telefon a lakásban!

Hány hölgynek ez a vágya! A Román Telefon Társaság egy hónapon keresztül olyan kedvező feltételeket szab, amelyek könnyen megvalósíthatóvá teszik ezt az álmot. Ebben a hónapban

nem kell felszerelési illetéket fizetni és az előfizetési díjnak havonta való fizetését

is ki lehet kötni. Aki lefizet egy havi előfizetési díjat, azonnal megkapja telefonját lakásán, irodájában, vagy üzletében. Ezek a rendkívül kedvező feltételek azonban csakis egy hónapig maradnak érvényben. Használja ki a Román Telefon Társaság által nyújtott előnyöket legszebb és legpraktikusabb óhaja megvalósítására: vezesse be a telefonját!

Fixessen elő a telefonra!

RÁDIÓ MŰSOR

A bucaresti rádió műsora lapunk zártáig nem érkezett meg.

Vasárnap, március 10.

Budapest. 10.15: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 13.15: Evangélikus istentisztelet. 31.30: Az Operaház tagjából alakult zenekar. Szünetben rádiókrónika. 15: Hang-
lemezek. 16: Gazdasági előadás. 16.50: Cigányzenekar. 18.05: Képek a régi koronázó Pozsonyból. 18.40: A Keoskeméti Dalárda hangversenye. Csevegés. 20.15: Zeitingger Jenő zongorázik. 21.15: Szímművelődés a Stúdióból. 23: Hírek. 23.15: Jazz. 24.15: Cigányzenekar. 1.05: Hírek. 1.15: Cigányzenekar.

Bécs. 22.40: Svéd dalok.
Brinn. 21.35: Szovjetlemezek.
Droitvich. 24.15: Smeterlin zongoraművész Chopin-darabokat zongorázik.
Hamburg. 21: Haendel: Alcina, opera.
London Reg. 23.20: Hangverseny.
Osló. 21.40: Bach-hangverseny.
Palermó. 21.45: Három a kislány, Schubert-Berthé operettje.
Radio Paris. 20.30: Simon Mária énekel.
Róma. 21.45: A Bajadér, Kálmán Imre operettje.
Sottens. 21.15: Hangverseny.
Stockholm. 22: Rokyta Erika dalestje.
Varsó. 23.15: Hangverseny.

Hétfő, március 11.

Budapest. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. — 11.45: Felolvasás. 13.05: Szikla Adolf férfi-étése. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Cigányzenekar. 15.40: Hírek. 17: Az Operaház előadásának közvetítése. Márta. Az I. felvonás után kb. 18: A Márta magyar bemutatási és híres magyar szereplői. Kilián Zoltán előadása. 20: Beszélgetés dr. Csordás E.

székesfővárosi tisztifőorvossal. 20.30: Hang-
lemezek. 21.20: Kosztolányi Dezső beszél. —
21.40: Hírek. 23: Schmidthauer Lajos orgo-
nahangversenye. 23.50: Szalonétés. 1.05: Hírek.
Bécs. 22.40: Szimfonikus hangverseny.
Belgrád. 21: Operaközvetítés.
Berlin. 23.20: Hangverseny.
Beromünster. 20.30: Strauss János: Egy éj Velencében, operett.
Hilversum. 23.20: Rádiózenekar hegedűszólvál.
London Reg. 18: Garay György cigányzenekara a Hungária vendéglőből.
Milánó. 23: Kamarazene.
Poste Parisien. 21.50: Fleta-lemezek.
Stuttgart. 21.15: Bach—Haendel hangverseny.
Varsó. 19.45: Doni kozákok lemezeken.

**CSALÁD-
ÉS TULAJDON-
VÉDELMET**

**NYUJT A
PHÖNIX**

ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

A bevándorlók héberül tanulnak

Sokan vannak még, akik nem tudják elképzelni, hogy a héber olyan élő nyelv, amelyen hasonló dolgokat lehet kifejezni, mint például: „Adj egy pohár vizet” vagy „jó idő van ma”. Az ilyenek számára a héber nyelv mindössze néhány émszódt emóket jelent az iskolai vallásórákól és furcsának találják, hogy azon a vallásórán furcsa nyelvet egy országban a mindennapi élet szükségleteinek legjobb kifejezőeszközeként használnak.

A legutóbbi palesztinai népszámlálásnál, 1931-ben, hivatalos kimutatás szerint Palesztina 175.000 zsidója közül — ennyi volt akkor a Jisuv lélekszáma — 135.000 a hébert jelentette be anyanyelvének. Csak 4700 zsidó mondotta a jiddis anyanyelvének. Aki közelebbről ismeri a palesztinai viszonyokat, jól tudja, hogy ez az adat távolról sem felel meg a tényleges valóságnak. A statisztika itt nem is annyira a tényeket, mint inkább az akaratot fejezi ki. S hogy az akarat oly nagy, hogy anyanyelv gyanánt nem gyermekkorú nyelveket, hanem az új zsidó közösség magának választott nyelvét jelentették be, ez valóban a héber nyelv hatalmas győzelmét jelenti. Ennek a győzelemnek legelőkelőbb tanú a gyermekek. A gyermekek a játékaikban, munkájukban, iskoláikban és szülőik házában. Semmi kétség tehát: aki részt akar venni az új Jisuv építésében, annak meg kell tanulnia héberül. Ami azt jelenti, hogy az új bevándorlóknak tanulni, egyre tanulni kell, többé-kevésbé, mint az iskolás gyermekek. Oktatásra van tehát szükség, nyilvános és magánkurzusokra és ami a legfontosabb: a tanulást saját akaratukra és szorgalmukra kell építeni. Mert ez a nyelv legkevésbé hajlamos arra, hogy „hozzánkrepeljön”. Erőfeszítésre van szükség, hogy megszerezzük magunknak. De ha ez a készség adva van, úgy már nem tűnik nehezebbnek, mint bármely más nyelv. Tegadhatalanul könnyebb, mint például a német. Tudom, hogy ezzel a felfogással azoknak tiltakozását váltom ki, akik 4—5—6 éves palesztinai tartózkodás után is abban az állapotban vannak, mint ahogy egyik ismerő-

söm mondotta sóhajtván néhány nappal ezelőtt: „Óh, ha legalább azt mondhatnánk rólam: József rosszul beszél héberül”. Nos, a német bevándorlók nagy része mindinkább eléri ezt a nívót. S ha mások éveken át nem tanultak meg héberül, ha ez tisztán annak tudható be, hogy nem volt elég idejük és elegendő akaratuk a tanuláshoz. A tanulmányok tagadhatatlanul összefügg az egyed egész foglalkozási és munkajogi helyzetével. Az akarat a nap-nap után minduntalan próbára tett energia kérdése. Mert sajnos — és ez nagy veszély —, valóban „lehet enélkül is”. A legtöbbben értenek jiddisül, németül vagy más ismert európai nyelven. És ezt használhatják mindaddig, amíg nem érzik magukat elég erős hebraistáknak.

Látszólag csakugyan ez a helyzet, ha azonban a valóság mélyére nézünk, láthatjuk, hogy még sem megy „anélkül”. Ez különösen kiütözik abban a pillanatban, mielőtt nemcsak a köznap élet követelményeiből kiindulva itéljük meg a nyelvkérdést, hanem az ország szellemi, politikai és kulturális életével való összefüggés kérdéséből. A színházak és előadások, a gyűlések és tanfolyamok, a lapok és iskolák, az ünnepek és kabarek — természetesen mind-mind hébernek. Aki nem ért héberül a Jisuv belső életén kívül marad. És sokszorosan áll ez, ha szűksége van megismerni és önmagának feltárni a zsidó lényeg és a zsidókultúra forrásait. És ennek szűksége a legtöbb esetben fennáll. Mert a zsidó kultúrának ismerete nélkül nem lehet megérteni és felfogni a mai zsidó életet sem — még ha kifejezési formái oly „modernnek” is.

Es végül: Természetes, hogy a nyelv meghódítása sok időt, erőt és energiát követel. De ha tudunk már a kezdeten, ha megnyitottuk már a „forrást”, akkor oly nagy lesz az új világ fölélti örömeink, a vágy, minél mélyebben behatolni ebbe az életbe, oly magas, hogy minden fáradság kevésnek fog tűnni a belső gazdagsághoz viszonyítva, amit nekünk ad ez a tudás. Jeruzsálem. Martha Hoffmann

Thomas Mann, a zsidóság és a cionizmus

Thomas Mann, a világhírű német író prózái előadásra képesen érdekes nyilatkozatot adott a sajtónak a zsidóságról és a cionizmusról. Nyilatkozatában többek között a következőket mondotta:

— A németországi zsidók helyzete — mondotta nyilatkozatában — igen közelről érint és mély fájdalommal tölt el. En különös hálaival tartozom a zsidóságnak, mert zsidóknak köszönhetem legnagyobb művem felismerését és támogatását. Az antiszemitizmus minden művelt és kulturált ember szégyene. Hiszen nem lehet letagadni és a világból kitermelni azt a tényt, hogy a zsidóság, amelyhez később a görögység is csatlakozott, a nyugati erkölcs és civilizáció szellemi alapját képezi. Hiszen a kereszténység nem egyéb, mint a zsidóságnak egyik szellemi terméke. A zsidóság a maga vallási nagyságában a létnek a kulturális alapja, mert a zsidóság kezdettől fogva pozitív.

— Hogy éppen, mint író, különösen rokonszenvezek a zsidósággal, azt mindenki fogja érteni, mert a zsidóság vallási beállítottsága révén van megadva a zsidóknak a minden szellemiséghez való rokonszenv és ragaszkodás. A zsidóknak az iráshoz való odaadása minden író számára valami megvesztegető tudat. A magam részéről ebben az összefüggésben azt mondhatnám, hogy csak a franciáknál találhatjuk meg a költészet iránti hasonló szeretetet, akiknél ez a művészet majdnem nemzeti művészetnek számít.

Thomas Mann nemrég Palesztinában is járt. És nagyon érdekes, hogy Thomas Mann, aki eredetileg az „ókor perspektíváján keresztül” akarta megfigyelni az országot, ottléte alatt az ifjú zsidó nemzedék uttőré munkájától kimondhatatlanul meg volt hatva és fellelkesülve. „Éreztem — mondotta a költő —, hogy valóban egy nép között vagyok,

amely nemzetileg érez és gondolkodik, amely hallatlan bátorsággal kiszakította magát az eddigi civilizációból, hogy újra kezdje az életét és olyan világot teremtsen magának, amelyet az ideális vágyakozás akar megvalósítani. Amikor ezeket az ifjú zsidókat öntudatos nemzeti egységben és szabadságban láttam, ezeket a kisportolt és erős izomzatú alakokat a maguk nemzeti felbuzdulásukban megcsodáltam, akkor valóban éreztem, hogy egy ország formálódik egy erős akarat szerint és hogy ez az ország igényt tarthat a jövőre. A bátorságuk és igazi ideálizmusuk megrendített. Egy új nép, amely a maga szellemiségét megőrizte és kezeit is használja tudja, új életet ácsol magának. A földhöz van kötve ez az élet, a jövő felé tör és maradandó lesz”.

A költő még nagy lelkesedéssel beszélt bibliai művének filmre való előkészületi munkálatairól, amelyek rövidesen befejeződnek. Mi is örömmel várjuk Palesztina ősi földjének és a Biblia meghitt képeinek megjelenését és megelvenedését a filmen.

Szabad színpad lesz az oradeai Wizo purimi mulatságán, amely március 16-án lesz a Kereskedelmi Csarnok összes termében megtartva. A mulatság sikerét már előre biztosítja a rendezőség hetek óta tartó előkészítő munkája. Lesz tombola, szépségverseny és sok ötletes meglepetés, melyek közül máris előruhatjuk a legötletesebbet, a szabad színpadot, amelyen bárki érvényesítheti és bemutathatja tánc- és zenéi vagy előadói képességeit, sőt a legsikerültebben szereplő értékes jutalomban is részesül. A konferáló szerepét a szellemes és kitűnő Nuszbaum Pál fogja betölteni. Az agilis vezetőség pompás buffé felállítását tervezi.

Bucusu Daganiától

Írta: IRMA SINGER

Holdfényes nyári este volt. Az ilyen csodálatos esték a mi országunknak sajátosságai. Minden „ezüstfényben uszít”. A setány ciprusainak hosszú, kisírteties árnyéka nő, a legyezőpálmák levelei csillognak a holdfényben.

Közös lakóházunk ajtai tárva-nyitva, édes dallamok szűrődnek ki az estbe. Végtelen békeség árad mindenhozzan.

Ütem az udvaron, kezemben anyám levelel.

Nem hívott, nem panaszkodott, de reszketeg soraiban a megőregedés, a nyomasztó egyedüllét borzalmát olvastam.

Nem írta, hogy „gyere”, csak azt írta csendesen, lemondóan, „olyan egyedül vagyok”. Barátaim körülöttem jártak-keletek. Lassu lépteiket a Jordánpart felé irányították. A napi munka után ott töltjük el az ilyen szép estéket együtt, a közösségben érezzük igazán beteljesedett életünket.

En itt maradtam ülve, lepergett előttem anyám élete és leveleinek utolsó sora: „Olyan egyedül vagyok”.

Ebben a megifjodó öreg országban jórészt messze országokban élő szülők fiai és lányai élnek. Erec Izrael a gyermekek országa és ott, túl a nagy tenger tulsó oldalán az anyák egyedül maradnak, egyedül a fékevesztett, megbomlott Európában, vágy emészti őket, könnyes szemmel néznek kelet felé, levelet várnak, magukba hulltan, szárnyszeggetten. Szomorúan ütem és anyámra gondoltam.

Megyek 2—3 hónapra legalább, hogy egyedülletének bástyáját áttörjem. Megyek, hogy híreket vihessék a gyermekek honából, megyek, hogy elmondhassam a munka küzdelmeit, a munka áldását, hogy elmondhassam a világtörténelem legcsodálatosabb meséjét, megyek és viszek neki napugarat a nap-sütés honából.

Anyám arca mellett kisfiam képe bukkan fel hirtelen. Bársony szemét rám emelte, kis kezével belémkapaszkodott. Nagyot fog utánam vágni, cikázott át hirtelen.

WIZO-HIREK

A carei Wizo kék-fehér estélye. Tudósítónk jelenti: A carei Wizo fardhatatlan elnöknője, Reiter Adolfné minden agilitásával készül a március 23-i nagy kék-fehér estélyre, ami a szezon kiemelkedő eseménye lesz. A kék-fehér estélyt a Román Királykavéház nagytermben rendezik és azon Carei zsidósága teljes számban fog résztvenni. Háziasszonyi tisztséget vállaltak: Dr. Benedek Lászlóné, Lefkovits Ármáné, dr. Mandel Miklósné, Fried Lajosné, Fried Béláné, Fried Gézáné, dr. Csengeri Imréné, Rosenberg Jenőné, Löwy Rudolfné. Az estély iránt máris széleskörű érdeklődés nyilvánul meg.

A timisoarai Wizo hírei. Az elmúlt héten, hétfőn a gyárvárosi Wizo dr. Wellné tartott teát, melynek keretében Sallay Edith tartott előadást Schalom Asch „Trost des Volkes” című könyvéről. Kedden a belvárosi

A délafrikai Keren Hajjeszód akciójának végleges eredménye. A jeruzsálemi Keren Hajjeszód főiroda a napokban közölte a Nachum Sokolow személyes vezetése mellett lefolytatott délafrikai Keren Hajjeszód akció eredményét. Összesen 8906 jegyzést történt az alap javára, majdnem kétszer annyit, mint két évvel ezelőtt lefolytatott akciónál. Az alap javára összesen befolyt 145.000 font. A délafrikai zsidóság 16.000 családból áll és így minden második család jegyzett a Keren Hajjeszódra. Az átlag 16 font fejenként. Kétszáz városban folytatták le a Keren Hajjeszód akciót.

A mezőgazdasági kolóniák értékesítő szövetkezetének konferenciája. Tel-Avivban a napokban tartotta meg évi konferenciáját a „Tenuva”, a munkástelepek mezőgazdasági termékeit értékesítő szövetkezet. Érdekes adatokról számoltak be. Az utóbbi időben a „Tenuva” évi produkciója emelkedett. Így például Tel-Aviv kerületében a napi termelés 8000 literben volt előirányozva, tényleg azonban az utóbbi hónapokban napi 13.000 liter, sőt a nyári hónapokban 18.000 liter is volt a termelés. A „Tenuva” Tel-Aviv körzetében az elmúlt évben 3.600.000 liter tejet adott el

len a gondolat.

Minél inkább gondoltam fiacskámra, annál fájdalmasabban halványodott el anyám képe. Mintha sugta volna: Leányom, évek óta jlek már nélkülied.

Ütem az udvaron és elhatározás éreledött meg bennem.

A kivilágított ebédől társaim hangja hallatszott ki. Körülöttek az asztalt, beszélgettek; hozzám tartoznak, közös öröm, közös hétköznapok és ünnepek fűznek bennünket össze.

Fájdalmasan összegyűrtem a levelet. Most menjek el! Most menjek abba a ridég, szeretetnélküli világba. A gyűlölet falakat épít, a jogtalanság tombol ott! Lehetetlennek tűnik fel! Itt szelid, csendes nyári este van, láthatatlan gyöngéd kötelek fűz össze testvéreimmel, odaköt ehhez a földhöz, melynek kis róge a multat, az elfelejtett, a tetszalottat ássa el.

Itt virágzó völgyben teltek el éveim és nincsen bennem vágy, hogy felemeljem a fejemet és megnézzem, mi is van az ősrög hegyeken túl. A másik, az elfelejtett világ zakatol, lohol a hegyen túl, a másik, az elfelejtett, mely akármilyen szines is, mégse csábít a forgatagával. Ezen a szelid, álomittas nyárestén érzem, hogy oda kell mennem, ki kell szaladnom a földből, melyben gyökereket verem, melyből erőt merítek. Oda megyek, oda kell mennem, mert az anyám egyedül van.

Hajnalhasadékor már tudtam, hogy egy időre bucsuznom kell. Bejártam a zöldségeskertet. Magamba szivtam a növények friss szinét. A narancsligetünk a munkánk áldásos eredményéről beszélt. A narancsfák széles ágain madarak és vadgalambok tanyáznak. A mi csendes világnak örömei: kövér, áldott zöid szinek, a természet melódikus hangjai és a szivekig ható békeség, ebből fogok az anyámnak izeltöt vinni.

Háromes

Milyen jól vagy báboruról. Pedig volt, de a mai rit hogy szemfülesek. vel ezelött nem va posta se továbbit és harctéri jelenté stimmel, a görögö xentig igazolják. Menelaus, Paris, Oresles, trójai fal a háboru okait és ezt Homeros írása ság, micsoda lelki hajbaptak az országban. A Mindé hogy egynehény é vénik már és miér egymásnak az en mulva bizonyára merítő tudósítást ma, a hírszolgálat mégis érthetelen, adják magukat a több verekednek, a lázadók hadihajó hajók bombázzák getét. Ilyesmi nem ezelött, pedig akk ták tovább a hírt memnonnal. Pers hár, hogy megölték hogy tendenciós az ifju utóbb has az bosszat állt Kl jén, Agamemnon Kl den nemcsak Hom tosan olvasható A És a két leírás h Milyen más és má hírlaptudósító írje ményt. Csak meg földi lapokat. Min rögországi esemén letesen egyek, hog nak semmit az ok De ez csak a költő méltóztatnak tudn hazugabb fickók. csak ezek a hazug ri. Milyen kár, ho ma egy nagy költ losz és Palisztrati sét. Kréta ostromo tos bombavetéseit, mindezt! De nem ő is olvashatja együtt, mint ahogy háromezer év elő párezer év nem is akkor nem, ha a ugyanolyan dolgok régen. Csak az es boruk ugyanolyan

— Ujra tél bor jelentik: A franciá hön. A hőmérésé ben —5 fok a hid zépső és keleti megközelíti a 10 gerpartokon is hó teológiai jelenté rás még néhány n szlovákiai Schnek hőmérséklet. — A zen éjszaka —26 — A budapesti má járásprognóza sz szél mellett helye hófúvás várható. tozik lényegesen.

— Krónikus gy gyomorfájás, savan fedtség stb.) meggy — Akut gyomor ként 2—2 szem Sa (hányás, göres, láz szüntéig. Biztos é beiföldi és külföldi 15 szemet tartalma Kapható a gyógyszer képviselőnél: „Sze Oradea, Str. I. C. I

HIREK

Háromezer év után...

Milyen jól vagyunk informálva a trójai háborúról. Pedig az öreg Homeros vak volt, de a mai riporterekről azt mondják, hogy szemfülesek. És háromezer esztendővel ezelőtt nem volt táviró, se telefon, még posta se továbbította a haditudósításokat és harctéri jelentéseket. És mégis minden stímmel, a görögországi ásatások száz per-
centig igazolják Homeroszt. Agramemnon, Menelaus, Paris, Heléna, Klitaimnestra, Oresles, trójai faló... Pontosan ismerjük a háboru okait és előzményeit is és mind-
azt Homeros írásaiból. Micsoda tájékozott-
ság, micsoda lelkiismeretesség! Most újra
hajnalkaptak az apró istenségek Görögor-
szágban. A Mindenható tudná megmondani
hogy egynéhány év óta ez hányadszor tör-
ténik már és miért, mi okból ronjanak ott
egymásnak az emberek. Háromezer év
mulva bizonyára erről a háborúról is ki-
merítő tudósítást kap az emberiség, de hát
ma, a hírszolgálat tökéletessége mellett
mégis érthetetlen, hogy az egyik nap meg-
újítják magukat a felkelők, de másnap to-
vább verekednek, aztán ma megtorpedozzák
a lázadók hadihajóit és holnap ezek a hadi-
hajók bombázzák Szalonikét és Kréta szig-
etét. Ilyesmí nem történt háromezer évvel
ezelőtt, pedig akkor csak fényjelekkel ad-
ták tovább a hírt, hogy mi történt Aga-
memnonnal. Persze, Orestesről elterjedt a
hír, hogy megölték, de erről utóbb kiderült,
hogy tendenciózus hazugság volt, hiszen
az ifjú utóbb hazakereszt szülei házába
és bosszút állt Klytaminestrá és szerető-
jén, Agamemnon haláláért. Mindezt külön-
ben nemcsak Homeros írta meg, de pon-
tosan olvasható Aischylos Orestesében is.
És a két leírás hárszálnyira megegyezik.
Milyen más és más egy riport, ha két mai
hírlaptudósító írja meg ugyanazt az ese-
ményt. Csak meg kell nézni a kül- és bel-
földi lapokat. Mindegyik mást mond a gö-
rögországi eseményekről, csak abban töké-
letesen egyek, hogy egyformán nem tud-
nak semmit az okokról és előzményekről.
De ez csak a költőknek fontos, mert hiszen
méllytől tudni, hogy a költők a leg-
huzugabb fickók. Ugyilátszik tehát, hogy
csak ezek a hazug fickók tudnak igazat ír-
ni. Milyen kár, hogy Görögországnak nincs
ma egy nagy költője, aki megírná Venize-
los és Palisztratitisz drámai összeültköze-
sét. Kréta ostromát, a repülőgépek irtóza-
tos bombavetéseit. Oh, ha Ikarus láthatná
mindezt! De nem baj, háromezer év mulva
ő is olvashatja majd késői utódainkkal
együtt, mint ahogyan mi olvassuk ma a
háromezer év előtti trójai háborút. Ez a
háromezer év nem is oly nagy idő, különösen
akkor nem, ha azt nézzük, hogy ma is
ugyanolyan dolgok történnek, mint réges-
régben. Csak az eszközök mások, de a há-
boruk ugyanolyanok. (—)

— Ujra tél borult Európára. Párizsból
jelentik: A francia fővárosban hóvihár dű-
hög. A hőmérséklet —4 fok. Marseille-
ben —5 fok a hideg. Franciaország köz-
zepső és keleti részeiben a hőmérséklet
megközelíti a 10 fokot is. Az északi ten-
gerpartokon is hóviharok vannak. A me-
teorológiai jelentések szerint a téli időjá-
rás még néhány napig tartani fog. A cseh-
szlovákiai Schnekoppon —17 fok volt a
hőmérséklet. — A németországi Zugspit-
zen éjszaka —26 fok volt a hőmérséklet.
— A budapesti meteorológiai intézet idő-
járásprognóza szerint északi, északkeleti
szél mellett helyenkint havazás, esetleg
hófúvás várható. A hőmérséklet nem vál-
tozik lényegesen.

— Krónikus gyomorhajt (gyomorégés,
gyomorhajtás, savanyu felbőfés, görcs, pü-
fedtség stb.) meggyógyítja a Salvacid.
— Akut gyomorrontás ellen vegyen órán-
ként 2-2 szem Salvacid pasztillát a tünetek
(hányás, görcs, láz, bevont nyelv stb.) meg-
szüntésig. Biztos és gyors gyógyulás, 2000
belföldi és külföldi orvos elismerő véleménye.
15 szemet tartalmazó kis tubus L. 50.—
50 szemet tartalmazó üveg L. 150.—
Kapható a gyógyszerárakban és a romániai
képviseletnél: „Szen István“ gyógyszerár,
Oradea, Str. I. C. Bratianu 60.

— Ujra tudtam, hogy egy-
Bejártam a zöldség-
tam a növények friss
tünk a munkánk áldá-
zélit. A narancsfák szé-
vadgálambok tanyáz-
Hágunk örömei: kövér,
természet melódikus
ható békesség, ebből
elítőt vinni.

— Rövid hírek mindenünnen. Radnai Mik-
lós a budapesti Opera igazgatója lemondott
állásáról, melyet tíz éve töltött be. Allitól az
utóbbi időben ellene megjelent sorozatos
sajtótámadások készítették lemondásra. Va-
sárnap megnyílik a bécsi tavaszi vásár. —
rendőrség tegnap letartóztatott Bulgáriában
egy adófőnököt, aki négy millió levát sik-
kasztott. Az adófőnök kihallgatásakor azt
vallotta, hogy kommunista szervezet tagja
és pártja megbízásából lopott. — A szovjet
légi haderejében 41 nő tölt be parancsnoki
pozíciót. A kiképzett női hadipilóták sz.ma
pedig elért a félmilliót. — Tokiói hír szerint
japán nagyobb közmunkákat vett tervbe a
közel jövőre, amellyel mintegy 400 ezer
munkanélkülit juttatnának kenyérhez.

— Idegesség embereknek és lelkibetegeknek
az igen enyhén ható, mindig megbízható ter-
mészetes „Ferenc József“ keserűviz — reggel
égygyomorra egy pohárral bevéve — rendszer
bélműködést, jó emésztést és elegendő ét-
vágyérzetet teremt. Világhírű ideggyógyosok és
gyógyintézetek vezetőinek véleménye alap-
ján a Ferenc József viz állandó használatra
az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek is
a legmegelőzhetőbb megelőzése.

— Az Akadémiai Barisszia folyó hó 11-én
hétfőn este 9 órakor a Zsidó Nemzeti Szö-
vétség helyiségében tisztújító közgyűlést
tart, melyre ezúton kéri a vezetőség a cso-
port tagjainak pontos és teljes számban való
megjelenését.

— Házasság. Révész Ibi ékszerész Cluj és
Pollák István Arad f. hó 17-én d. u. 3-kor
tartják esküvőjüket a parisszai templom-
ban, melyre ismerőseiket és jóbarátjaikat szí-
vesen látják.

330 lei
villany-vasaló

Constructio
Piata Unirii 32
Telefon: 83

— Olaszországi hírek. Rómából jelentik:
A behívott 1911-es korosztály családjai
segélyezése kezdetét vette. A csapatszálli-
tások a délolaszországi kikötőkből tovább
folynak. A szárazföldi hadsereg hadgya-
korlatai megkezdődtek. A gyakorlatokon
ötven tábornok vesz részt. A kormány elő-
terjesztette a képviselőház plénuma elé a
hadügyi költségvetést.

— A sorsjáték igazgatósága köz tudomásra
hozta, hogy a munka- és népjóléti miniszte-
riumnál történt közbenjárás folytán a mun-
kaügyi igazgatóság 1933 március 6-án 121456
sz. alatt megengedte s ilyen irányu rende-
letben a munkügyi felügyelőségeket értesít-
tette arról, hogy f. hó 19-én, vasárnap egy
a fő-, mint az alárúsitások és ügynökségek
sorsjegyárúsítás végett nyitva tarthatnak.
Viszont e hó 12, 13, 14-én este 23 óráig tart-
hatnak nyitva a feltétellel, hogy
amennyiben helyiségekben másféle üzletet is
folytatnának, csak a sorsjegyeladási osztály
működhetik.

Senki nem marad otthon.
hanem eljön megnézni minden idők leghangulatosabb, leggyönyörűbb és lebilincselően ér-
dekes sláger-operettjét:

Az utolsó udvari bál Szt.-Péterváron
Strauss „Bucsukeringő“-jének filmváltozata. **IVAN PETROVICH, CAMILLA HORN,**
HALMAY TIBOR. Ma, vasárnap a **ROYAL-MOZGÓBAN.**

sárnap d. e. matiné két filmmel: I. A fegyház angyala Boris Karloffal. II. Az élet
dala. Granovszki rendezése.

— Eljegyzés. Teitelbaum Gizike Csap
(Csehszlovákia) és Barminka Abraham Marg-
hita jegyesek. (M. k. é. h.)

— Civilbucsu pofokodással és esendörpat-
ruial. Evról-évre megismétlődik Clujon a
bevonulás előtt álló legények összefogózko-
dva inah-csuhaj kurjongatással az uccán vé-
ges végig, bucsuznak a civilettől mieiótt az
aranykatonaéletbe belépnek. Tegnap is egy
ilyen menet haladt a Newyork kávéház
előtt. Egy csapat legény az ucca közepén
hangos magyar nótával cigánykísérettel,
kapatosan. A járőrelők nem nagy érdeklő-
déssel, de azért meg-megállottak a bucsuz-
kodók láttára. Minden rendben ment, amikor
azonban az Unirii-tér és a Iorga uccai ke-
resztződésnél a Stop oszlophoz érkezett a
menet, néhány fiatalember ugrott a legé-
nyek elé és „miért énekelnek magyarul“ ki-
áltással hadonászni kezdtek. Az ének elhalt
egy pillanatra, a cigányok ijedtükben sietve
elszaladtak. A fiatalberek egyike jobbra-
balra néhány pofont osztott szét az éneklők
között. Az ucca négy pillanatok alatt csödü-
letbe verődött, amikor az egyik kaptos le-
gény féloldalt fordulva lendületet vett és ha-
talmos pofont huzzott le a verekedő fiatal-
embernek. Pillanatok alatt ott termett a
rend éber öre is, aki igazán csak kis hja,
hogy nem részesült az előbbi fiatalberek
sorsában. Hatalmas zsivaj, ordítzások. A
tömeg már a Városháza felé sodródik. Hír-
telen, mintha a földből nőttek volna ki, egy
csapat esendörlegénység rohant előreszegzett
szuronyal. De mire a helyszínre érkeztek,
már csak a nagy tömeg érdeklődőt üldözték
véletlenül, mert a kaptos legények — ugy-
látszik kijózanodtak közben — mert nagyon
céltudatosan ellillantak a csatamezőről. De
mégsem, mert most a Capitol mozinál buk-
kantak fel újból, egy kicsit ijedt arcúal tár-
gyaltak az esetleges következményeket, ami
kor hirtelen felbukkant a láthatáron egy ko-
miszár, aki végérvényesen szétrobbantotta a
társaságot. Három fiatal legényt a rendő-
rségre kísérték. Így ért véget egy civilbucsu
anno 1935.

— Házasság. Révész Ibi ékszerész Cluj és
Pollák István Arad f. hó 17-én d. u. 3-kor
tartják esküvőjüket a parisszai templom-
ban, melyre ismerőseiket és jóbarátjaikat szí-
vesen látják.

— Bnő Jiszráél teadélután. A cionista fő-
iskolások ma délután 6 órakor táncdelután
rendeznek az Averskánus klub helyiségel-
ben (str. Filipescu 1. I.) A rendezőség szí-
vesen látja a Bnő Jiszráél barátait és a szö-
rakozni vágyó zsidó ifjúságot.

Illyés Gyula: Oroszország

Illyés Gyula szovjetországi tanulmányutjáról, a mai Orosz-
országról ad izgalmasan érdekes vallomást. Közvetlen tapasztalat
objektív műve. Az író-fotografálta képsorozat dísziti.

Ára füzve 95 lei, kötve 128 lei

LEPAGE-nál Cluj. — Kérje a „Nyugat“-könyvek teljes jegyzékét.

MIT TUDNAK A FRANCIÁK A NÉMETEKÉRŐL?

A párizsi Vu című folyóirat kérdéseket
intézett egy sereg francia polgárhoz, hogy
mit tudnak a mai Németországról. Az első
kérdés ez volt: Kicsoda Hitler? Különbé-
szakmák képviselői feleltek a következő-
képpen:

Egy borbély: Magyar származásu em-
ber, aki a népből került ki.

Maniküröslány: Orosz származásu, népi
eredetű.

Egy nagyvendégő üzletvezetője: Osztrák
ember, most került uralomra, hogy
elősegítse a Hohenzollernnek visszatérését.

Tűzoltó: Csehszlovák ember, valamikor
szobafestő volt Strassbourban.

Társasághelyi fiatal lány: Németország
zsidó származásu diktátora.

Épületfestő: Ő is mázoló volt, mint mi.
Arra a kérdésre, hogy Németország a
békét akarja-e, egyértelműleg azt felelték,
hogy Németország háborura készül. Ez-
után megkérdték a nyilatkozóktól, hogy
mit tudnak Göringről és Göbbelsről. Az
asztalos szerint ők Hitler jobbkezei, a
mannequin szerint azonban Hitler ellensé-
gei. A külügyminisztérium egyik portása
sohasem hallotta a nevüket. A szobafestő
már hallott Göringről és érdeklődött, hogy
ő is mázoló volt-e?

— Tízennégy kommunistát tartóztatnak le
Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A fő-
városi rendőrség tegnap 14 kommunistát,
diákokat és munkásokat tartóztatott le, aki-
ket átadtak a katonai ügyésznek.

— Doktorrávatás. A cluji Tudomány-
egyetemen szombaton délelőn a jogtudomá-
nyok doktorává avatták Fodor L. Sándort, a
cluji cionista diákmozgalom egyik vezetőjét.

Felfedeztek Amerikában egy új csoda gyógynövényt

Amerikában az ósvadonban olyan gyógy-
növényt fedezett fel egy tudós, amelynek ki-
vonata rendkívül gyorsan meggyógyít.

E gyógynövény kivonatát „Gastro D“-nek
hivják és a külföldi tudós professzorok cse-
dás eredményeket értek el vele, mert e
gyógyszer nemcsak csillapítólag hat, hanem
a betegség okát szünteti meg s ezáltal az
egész emberi szervezetben a sejtélet újjáéled
és egy egészséges normális állapot áll be.

A „Gastro D“ megszünteti a legnagyobb
gyomor- és bélgörcsöket, gyomorégést, fel-
fuvodást, szív-tájéki nyomásokat, makacs
székrekedést, az ebből eredő fejfájást és
szédülést, ideges állapotot, álmatlanságot, to-
vábbá a gyomor- és bélfekélyeket.

A „Gastro D“-vel az emberiség egy olyan
gyógyszerhez jutott, amely sok esetben olyan
betegségeket is meggyógyított, melyeket
diagnosztikálni sem tudtak.

E gyógyszer képviselőjét sikerült Császár
Ernö bucaresti gyógyszerésznek (Calea Vic-
toriei 124) megszerezni. Ára 103 lei, vidékre
utánvétel is küldi, 20 lei költség felszámi-
tásával.

— Jáva szigetén nyolcvan ember halt
meg ételmérgezés következtében. Hágából
jelentik: Jáva szigetén mérgezett ételmi-
szerek fogyasztása következtében nyolcvan
személy görcsöktől gyötörve, kínos halált
halt. A nyomozást megindították a tömeg-
mérgezés ügyében.

Uj rendelet jelent meg (f. év március 8)
a vállalati személyzet kimutatásának elkészí-
téséről. Magyar fordítása kapható Dr. Man-
del Fordító Irodában Cluj, Memorandumul 24.
Ára 20, vidéke 30 lei.

— A memelvidéki németek bünperében
öt vádlottra halálbüntetést kért az ügyész.
Berlinből jelentik: Az ügyész Kownából a
Memel-németek bünperében öt vádlott el-
len golyóhalál, egy ellen életfogytiglani
s a többiek ellen 8-15 évi szabadságvesztés
büntetés kiszabását kérte.

— Házkutatások voltak két belga határ-
vidéki városban. Berlinből jelentik: Az es-
tilapok közlik a hírt, hogy Eupen és Mal-
médy belga határvidéki városokban a pár-
tyegyenruha-viselési tilalommal kapcsolatban
házkutatásokat hajtottak végre.

Katasztrófálisan rossz emésztés!

Ez nem jelenti feltétlenül, hogy a gyomor
krónikusan beteg és hogy csak időközönként
működik rosszul, a megevert ételek és meg-
ivott italok mennyisége és minősége szerint.
Ha étkezés után gázok, csuklások, savanyúság
jelentkezik, ha lepedékes a nyelv, vagy ál-
mosságot érez, egy kis adag Magnesia Bi-
surata kevés vízben megszünteti ezeket a
kellemetlenségeket. Magnesia Bisurataval
meg lehet bármely kedvenc ételt. Kapható
minden gyógyszerárban és drogériában 75
lejtért, vagy nagy, gazdaságos csomagolásban
110 lejtért.

— Adar hó 7-i templomi szónoklat. Va-
sárnap, március 10-én délután 5 órakor a
Tud. Vladimirescu 13 szám alatti Sasz-Chev-
rában Glasner Akiba főrabbi a f. évben el-
hunyt nagyjaink felett gyászbeszédet tart. A
templom fűtve lesz.

— Az Izrealita Jótékony Nőegylet teadél-
utánját f. hó 10-én, vasárnap d. u. 5 órakor
tartja meg a Palaceban.

MERANO SZÁLLODA
Budapest, IV. Bécsi ucca 2.
Telefon: 81-494 és 81-3-96.

Igen mérsékelt árú szobák!
Oleó penzió-rendszer tejszösszerinfi beosztásban!

Töltsön nálunk tavasszal néhány feledhe-
tetlenül szép napot a világhírű budapesti
Belváros szívében!
Belvárosi nyív — polgári árak!

UJ KELET Legújabb hírek

A görög felkelők hadereje már százezerre rug

Egyes helyeken kommunista jellegű ölt a görög felkelési mozgalom

Olaszország áll Venizelosz forradalma mögött?

Athén, március 9. (Rador.) A görögországi helyzet súlyosbodik. A Struma melletti harc, amely tegnapelőtt este kezdődött még tart. Hír szerint a forradalmároknak sikerült Szalonikiig előnyomulniok. A harcnak számos halottja és sebesülte van.

Csaldarisz az újságírók útján intette nyugalomra a lakosságot. A rossz idő miatt a kormánycsapatok hadműveletei nem történhettek meg terv szerint. A miniszterelnök felesége maga szervezi a mentőcsapatokat. A kormány cáfolja, hogy bevezette volna a levelek cenzuráját és leszögezi, hogy még a külföldre intézett táviratok cenzurája is igen enyhe. A közlemény megerősíti, hogy az ellenzéki elemek között számos letartóztatást eszközöltek. A Le Temps tudósítója szerint letartóztatják Vlachos Zavitzianos tábornokot, volt minisztert és több képviselőt és szenátort. A foglyokat nem lehetett Tripolisba küldeni, mert a lakosság körülfogta őket és meg akarta lincselni. A Psara és Helle hajók, amelyek a forradalmárok kezén vannak, Cavallába érkeztek, úgyhogy sikerült kapcsolatot teremteniök a macedóniai forradalmárokkal.

Az égeitengeri szigetek prefektusai utasítást kaptak, hogy égensék el a pénzkészleteket, nehogy a felkelők kezébe kerüljenek. Tegnap 200 millió drachmát égettek el.

Cavallában a dohánygyárban a munkások bolsevista szovjetekbe tömörültek.

A Volo jugszláv hajó értesülése szerint Venizelosz súlyosan megbesült volna és Alexandriába szállították volna.

A párizsi görög követség megcáfolja azt a hírt, hogy Szalonikit bombázták volna.

A belgrádi Pravda jelenti, hogy a krétai vízekben nagyszabású tengeri harc készül a forradalmárok és kormányhajók között. Tegnap négy torpedóromboló futott ki a szaloniki arzenálból, amelyek a meglévő 6 torpedórombolóval és négy tengeraltatóval biztosítják a kormány hatalmát.

A forradalmárok meghódították a Serres-Szaloniki vasúti vonalat. A kormány repülőgépei bombákat dobtak le Serres városára.

Ujabb jelentés szerint a Serres sikráján árvíz lépett fel s az esőzés tovább tart. Egyes pontokon még állanak a hótorlaszok is. A terep hadműveletek számára igen alkalmatlan.

Nagy husvéti mintavásár
Kutya, baromfi, kisipari és mezőgazdasági kiállítás. Bucuresti, Arena Coliseum, Bdul Bratianu 2. Aprilis 1-től — május 1-ig. Üfelsége II. Károly király magas védnöksége alatt. Rendezi: Asociația Proprietarilor de Căminii de Rasse és Societatea „Paserea” — az Institutul National Zootehnic, az Uniunea Camerilor Agricole a Sindicatului „Avivol” és az Uniunea Micilor Industriasi Cooperatorii közreműködésével. Jelentkezés és információk: Bdul Bratianu 2, Bucuresti.
50 százalékos vasúti kedvezmény
látogatók, kiállításra küldött áruk és állatok, valamint a Idállítók részére.

Szofia, március 9. Híre terjedt annak, hogy a görög kormány kérését intézett Jugoszláviához aziránt, hogy a kormánycsapatoknak szállítson fegyvert és hadianyagot. A határvidékről érkező jelentések szerint a kormánycsapatok egy része átpártolt a felkelőkhez s magával hurcolta az ellentáborba kormányhű tisztjeit is.

Belgrádi jelentés szerint a görög események miatt a bolgár hadügyminiszter visszahívta a szolgálatba az elmúlt évben elbocsátott tartalékokat. Ezt az intézkedést azzal magyarázzák, hogy a hosszú határvidék mentén meg kellett erősíteni az őrszolgálatot s ezzel az ország belső részében szolgálatot teljesítő csapatok létszáma megritkult.

Szofiai jelentés arról számol be, hogy az első görög menekültek bolgár területre léptek. Ezek a kormány hívei sorából kerültek ki. A határvidéken csaknem az egész vonalon ágyudörgés hallik, ami a féltválasztalossággal ellentétben annak a jele, hogy útközben folyik. Az lehetséges, hogy a csata kezdeményezői nem a kormánycsapatok parancsnokai voltak.

Vannak hírek arról is, hogy Kelet-macedóniában a felkelők fölénybe kerültek a kormánycsapatokkal szemben,

amit azzal kell magyarázni, hogy a hadiszerraktárak Északgörögországban vannak s ezek a forradalmárok kezére kerültek. Szalonikit, ahová egész napon át érkeztek új behívott tartalékokat szállító katonavonatok, védelmi állapotba helyezték a forradalmárok előnyomulása miatt. Este az ágyudörgés hangja a határtól egyre délre távolodó volt, ami valószínűvé teszi Szaloniki komolyan veszélyeztetett voltát.

Egyidejű jelentés szerint Zlatoff bolgár miniszterelnök megcáfolta a külföldi lapok azon hírét, hogy Bulgária egyes korosztályokat megmozdított és behívott volna. Több lap Olaszországot gyanúsítja meg azzal, hogy Venizelosz forradalmi megmozdulása mögött áll.

Nemzetközi nehézségek a láthatáron?

Párizs, március 9. (Rador.) A ma megjelent lapok felvetik a kérdést, vajjon a görögországi események nem vezethetnek nemzetközi nehézségekhez. Együttal a lapok hangsúlyozzák a Balkán-paktum fontosságát is, amely garantálja a Balkán biztonságát.

Ujabb szofiai jelentés szerint egy Szalonikiból érkező repülőraj ma délelőtt bombákat dobott le a felkelők kezében levő Demirhasar városára. Dacára a felkelők légvédelmi berendezésének, a kormány repülői veszteség nélkül tértek vissza. A bombák nagy anyagi kárt okoztak.

Tráciában a felkelők megerősödtek, mert 25 ezer önkéntes csatlakozott hozzájuk, sőt hír szerint a kormánycsapatok egyrésze is átpártolt volna hozzájuk.

A görög-bolgár határ le van zárva. Tizennyolc korosztályt hívtak be a felkelők.

Párizs, március 9. A nemzetközi békeegyesület bizottsága táviratot intézett Csaldarisz görög miniszterelnökhöz és Venizelosz hoz a forradalom vezéréhez, mely-

ben a polgárháboru beszüntetésére hívják fel a két görög ellentábor vezetőit.

A párizsi déli lapok Szófián át érkezett jelentései szerint a görög felkelők parancsnoksága Keletmacedóniában az egész általuk megszállott területen soroztak és hadbavított 18 korosztályt, husz évestől harmincnyolc éves életkorig.

Serres és Cavalla környékén a felkelők haderejének létszáma már megközelíti a százezeret.

A forradalmárok tiltakoztak a kormánycsapatok vezéréinél parlamenterek útján a nyílt városok légbombázása miatt. A kormánycsapatok parancsnoksága részéről azt

A választ kapták, hogy a felkelők adják meg magukat és akkor véget ér a nyílt városok bombázása. Erre a felkelők felrobbantották több helyütt a Struma folyó gátjait és a megduzzadt folyó vízzel elárasztot nagyterjedésű területeket. A gátak átszakítása után a felkelők légi hadereje intézett bombatámadást a kormánycsapatok gyalogsági állásai ellen. Különben úgy hírlik, hogy Serresben és Cavallában a felkelési mozgalom kezd kommunista jellegű ölt.

Tavaszi ruhák festése, tisztítása ol-**CZINK**-nél Cluj
csó árban megkezdődött

Mihalache nagyon szeretné, ha Vaida lemondana a numerus valachicusról

Bucuresti, március 9. A Lupta írja, hogy Vaida barátai olyan megoldást keresnek, amely lehetővé tenné Vaidának a pártban való maradását. Azok a vajdisták jartak közbe Costachescunál, akik jó barátja Vaidának, de nem híve a numerus valachicus mozgalomnak, hogy tegyen lépéseket Mihalachenél.

Costachescu fel is kereste Mihalachet, aki megbeszélésük után kifejezte reményét hogy az országos kongresszusig a dolgok

tisztázódní fognak és el lesznek rendezve. A pártelnök elismeréssel nyilatkozott Vaidáról, de kategórikusan leszögezte, hogy egy pártnak egy elnöke van és egy programja és nem lehet személyi akciókat megengedni, amelyek nyilvánvalóan ellentmondanak az annyi fáradsággal elkészített programnak. Ő maga rendkívül örülne, ha Vaida lemondana akciójáról és visszatérne a párt programatikuss irányvonáához, — fejezte be Mihalache.

Berlin cáfolja a Ribbentropp ezredes újabb londoni utjáról szóló híreket

Hitler egy német üdülőhelyen várja be Sir John Simon látogatását. Neurath Londonba, vagy Párizsba készül?

Párizs, március 9. A Matin berlini értesítései szerint Hitler torokbajának kezelésére néhány napon belül németországi üdülőhelyre utazik s oda fogja kéretni sir John Simon látogatását. Ezzel kapcsolatban a Petit Parisien lehetségesnek tartja, hogy Neurath közelebbről Londonba vagy Párizsba utazik.

Berlini jelentés szerint egyes külföldi lapok azt az értesülést közölték, hogy von Ribbentropp Londonba készül. A hír valótlan. Ribbentropp nem vett tervbe semminő külföldi utazást.

London, március 9. A lapok hangoztatják, hogy a hétfői alsóházi véderő vita előtt a berlini látogatás ügyében sem német, sem angol részről újabb kezdeményezés nem várható. Egyidejű híradás arról számol be, hogy lord Ponsonby munkáspárti főrend szerdán a lordok házában indítványt készült előterjeszteni aziránt, hogy az angol felsőház mondja ki sajnálkozását a Fehér Könyv kibocsátása felett, amely a nemzetközi együttműködés lehetőségeit visszavetette s alkalmas módot nyújt a fegyverkezési verseny kielezésére.

Beavatott helyről származó közlések szerint Eden főpecsétőr március utolsó hetében utazik Moszkvába és Varsóba.

Az Újságíróklubban hétfőtől PINTÉR BOSKE
operettműsorokat, szanókat és táncszámokat énekel minden este.

CENZURAT

Meghosszabbítottuk a **6 olcsó napot** március 11-től, március 16-ig **HERCULES S.A.** harisnya és kötöttáru gyári le-rakatban. Cluj, Reg. Ferdinand 13. Hihetetlenül olcsó árak!!!

Taxa postala
plátite in num.
No. 224713/929.
10. Telefon: 9-77.
Havonta 110, neg-
évre 600, egészség-
tőlre: Havonta 7
tőlre 12, egészség-
detések díjazás
KELET az erdélyi
dóság egyetlen po-
Cljkelnk utányom-
rás megjelölésével

Cáfolják, h

A görög k

Athén, március 11. közlemény szerint a sege tegnap egész hadállásait, akik a rint fejvesztesen ke mos felkelő pártolt hoz. Csapataink — rövidesen megtis és Trákiát a forrad Macedóniából érke zéréség belövése után nem fognak kormár Szalonikiból jelent pilőgépei bombákat lésásra és kényszerit rost uráló pozícióiki Cavallában 40 bon kikötőben horgonyzó bolót megfutamtotta Egy kormányrepülí geren az Averoff pá dobla le, újabb kár Szófiában tegnap hogy a Liaxban á átvonult a felkelők tovább mozgósítja Journal értesülése gevalattjáró is át

A kormány kijavít tal megrongált 3 tor ságok letartóztaták gazdag magánzót, al hogy pénzzel támog mat. Stefanos söror lom kitérőse előtt á volna és Venizelosz a forradalmi vezérek volna Kréta szigetén Belgrádba nehezen ményekről szóló híre

Allítólag azonban municiójuk f

amiben különösen gy ezért folyamodnak Athénban mozgósítot tokat és a tartalékos demonstratív módon Szalonikitől 50 kilom falura. A Politika s az Ornao-üübíben és razzföldre léptek voln va Kodylis azonnal volna ki.

Sztambulból jelent ságok szigoruan ellen áthaladó hajókat és a tokat visszatartják.

Athéni jelentés sze offenzívája tegnap re Harminc repülő bom lásait. A kormánycs foglalták az orlikói k ellenállásra, ugyszint Metaxas miniszter retése most már csa zelosz le van gyöze grammokból kiderül, van ennek.

A Sunday Express rádióállomás tegna krétai köztársaság losz Olaszorszá

A kormánycsapato lásukat Keletmacedón átlépték a Struma f tas falut. Kondylis d ki a frontra. A boml nyélén vette kezdeté A kormánycsapato

mgig a felkelők Neoc